

STAMCEL

Speciale uitgave van Stichting Matchis

magazine

STAMCELHELDEN
Donoren aan het woord

DONORWERVING
“Je kunt me beter een
brief sturen.”

**YVO'S OUDERS KREGEN KORT
NA ELKAAR LEUKEMIE**
“Je wordt helemaal door elkaar
geschud, zo voelde het.”

WEES ZUINIG OP JEZELF

Volgens Nicole Voorveld en haar zus Anouk Smulders

MATCHIS

HET NEDERLANDS CENTRUM
VOOR STAMCELDONOREN

OOK JIJ KUNT EEN LEVEN REDDEN

WORD STAMCEL DONOR.

Meld je aan op
stamceldonor.nl

OP DE COVER

Nicole Voorveld en haar zus Anouk Smulders

COLOFON

Stamcelmagazine is een uitgave van Stichting Matchis, het Nederlands Centrum voor Stamceldonoren
www.matchis.nl | September 2025

Redactie

Nikolaas Brandjes, Anouska Louwerse,
Bert Elbertse, Mariëlla Oerlemans,
Maxime Kossen, Ramses Braakman

Eindredactie

Nikolaas Brandjes en Ramses Braakman,
Hart Voor De Zaak

Art Direction & vormgeving

Anniek van Nieuwenhoven-Houwer,
Hart Voor De Zaak

Fotografie

Anniek van Nieuwenhoven-Houwer
en Peter Rogaar, Hart Voor De Zaak
Sam van den Bosch, Lukkien

Projectmanagement

Jacqueline de Groot, Hart Voor De Zaak

Drukwerk

Okay Color Graphics

Volg Stichting Matchis

 www.matchis.nl
 @stichtingmatchis
 @stichtingmatchis
 @stichtingmatchis

MATCHIS
HET NEDERLANDS CENTRUM
VOOR STAMCELDONOREN

MATCHIS | MAGAZINE

Een Stamcel magazine

Nog even en onze organisatie bestaat 10 jaar! Stichting Matchis is namelijk op 1 januari 2016 opgericht. Een mooie gelegenheid om daarop vooruitlopend inzicht te geven in ons werk en nog belangrijker: het belang van stamceldonatie. De Week van de Stamceldonor - die ook dit jaar weer in september wordt georganiseerd - is voor ons dan ook een aanleiding om op een wat andere manier bij stamceldonatie en Matchis stil te staan.

In dit magazine laten we de mensen aan het woord om wie het uiteindelijk gaat: patiënten voor wie een stamceldonatie levensreddend was. Uiteraard staan we ook stil bij degenen die dit mogelijk maakten, de donoren. Zij die hun stamcellen geheel vrijwillig en belangeloos doneerden. De stille helden die niet genoeg bedankt kunnen worden. Zonder hen zou de internationale uitwisseling van stamcellen en het redden van mensen met onder andere leukemie tot stilstand komen.

We grijpen deze eenmalige uitgave ook aan om het werk van Matchis eens wat uitgebreider voor het voetlicht te brengen. Welke resultaten zijn er in 10 jaar tijd geboekt? Hoe staan we ervoor en vooral ook waar gaan we naartoe?

Wat dit laatste betreft is het nog de vraag of we de ingeslagen weg omhoog ook de komende 10 jaar kunnen voortzetten. De aanwas van nieuwe donoren wordt sinds enkele jaren duidelijk minder. We zullen dan ook nieuwe wegen moeten zien te bewandelen om niet alleen de groei veilig te kunnen stellen, maar zelfs om het huidige aantal donoren in het bestand te kunnen handhaven.

Kortom: de successen van de afgelopen jaren betekenen geen garantie voor de toekomst. We mogen terugkijken op een periode waarin veel is bereikt, maar er is ook nog veel werk aan de winkel. Het onderwerp stamceldonatie moet op de agenda blijven staan van publiek, beleidsmakers en gezondheidszorg. Alleen dan kunnen we ook in de toekomst patiënten die dat nodig hebben helpen met een levensreddende stamceltransplantatie. Dit magazine wil daar een bescheiden bijdrage aan leveren.

Bert Elbertse

Manager Donorrelaties en Communicatie,
Stichting Matchis

04

21

Stamcellen krijgen, stamcellen geven. Jolie en Marieke vertellen hun wel heel bijzondere verhaal.

18

'Je wilt hierover niet op een 'goedkope' manier benaderd worden.'

“JIJ MOET
VANAF NU
ALLEEN
MAAR AAN
JEZELF
DENKEN”

07

36

04

Matchis legt uit:
Wat houdt stamceldonatie in?

07

Interview Nicole Voorveld
& Anouk Smulders

14

De missie van Matchis

16

Stamceldonor Ingrid

18

'Stuur mij maar een brief'

21

Jolie en Marieke van de Ven

24

Column Sander de Kramer

26

Matchis legt uit:
Nieuwe uitdagingen

28

Column Dirk Pfeifer

29

Stamcelverjaardag

32

Matchis legt uit:
Stamcellen & cijfers

34

Stamceldonatie in de klas

36

Stamceldonor Roos

41

Matchis fonds stamceldonatie

43

Pionier van de stamceldonatie:
Professor Jon van Rood

46

Matchis legt uit: Feiten & fabels

48

Het verhaal van de
familie van Yvo

53

Anonieme brieven

54

Stamcelkoerier

56

Je bent een held

58

Het verhaal van Michel Koster

60

Matchis legt uit:
Een wereldwijd proces

62

Column Jaap Dijkman

63

Matchis legt uit:
Hoe jij een bijdrage kunt leveren

29

48

58

7x HOE
JIJ EEN
BIJDRAGE
KUNT
LEVEREN

63

STAMCELDONATIE WAT HOUDT DAT IN?

In dit magazine kom je de term **'stamceldonatie'** veel tegen. Maar wat betekent dat nou precies? En hoe werkt het dan?

Elk jaar krijgen duizenden mensen in Nederland te horen, dat ze een ernstige bloedziekte hebben. Bijvoorbeeld leukemie is zo'n ziekte. Misschien ken je zelf iemand bij wie een bloedziekte is geconstateerd. Soms heeft een behandeling – vaak met chemotherapie – te weinig succes. Ook kan het zijn dat de patiënt een te grote kans op een terugval heeft. Dan is een stamceltransplantatie het laatste redmiddel.

Voordat een patiënt de stamceltransplantatie ondergaat, moeten de artsen eerst zijn of haar eigen immuunsysteem helemaal 'uitschakelen'. Vervolgens krijgt de patiënt gezonde cellen van een donor. Die moeten de plaats innemen van de oude. Als alles goed gaat, bouwen deze cellen het nieuwe systeem op en geneest de patiënt uiteindelijk volledig van de ziekte.

WAT ALS JE OPGEROEPEN WORDT?

Wanneer je een match bent voor een patiënt, bellen we je op. De kans dat dit gebeurt is niet groot. Want je matcht maar met heel weinig mensen. Sommige donoren zijn eigenlijk vergeten dat ze donor waren (niet zo gek, natuurlijk). Ze moeten even bijkomen van het bericht, dat ze een doodzieke medemens een tweede levenskans kunnen geven. Andere donoren springen al bijna in de auto om naar het ziekenhuis komen. Dat is heel mooi, maar doorgaans zitten er tussen het eerste telefoontje en de donatie een paar maanden.

Als donor krijg je uitgebreide voorlichting over de procedure. Met een medisch onderzoek stellen we ook vast of je wel stamcellen kán geven. In veruit de meeste gevallen worden je stamcellen 'geoogst' door ze uit je bloed te filteren. Eerst krijg je 5 dagen lang een lichaamseigen stof (groefactor). Die zorgt ervoor dat de stamcellen in je bloedbaan terecht komen. Het filteren gaat met een speciaal apparaat. In je ene arm een infuus om het bloed eruit te laten, in je andere arm een infuus om het gefilterde bloed weer terug te geven.

In alle eerlijkheid: het verzamelen van cellen is niet zo gepiept. Meestal duurt het tussen de 4 en 6 uur voordat er genoeg stamcellen zijn geoogst. In die tijd krijg je natuurlijk een eerste klas verzorging. Populaire tijdbestedingen zijn binge watchen of het uitlezen van een lekker boek. Na de donatie zorgt een medisch koerier ervoor dat jouw stamcellen afgeleverd worden bij de artsen van de patiënt. Dat moet binnen 72 uur, waar die patiënt ook woont. In Zwijndrecht of in Australië, jouw geschenk – een tweede kans op een leven – kent geen grenzen.

KAN IEDEREEN DIE DONOR IS STAMCELLEN GEVEN AAN EEN PATIËNT?

Stamcellen doneren is niet hetzelfde als bloed doneren. Het vinden van een match luistert veel en veel nauwer. Want de weefseltypering van de donor moet echt overeenkomen met die van de patiënt. Is dat niet zo, dan gaat het mis. Het immuunsysteem van de patiënt ziet de gedoneerde stamcellen dan als indringers. Ze worden afgestoten. Soms gebeurt het omgekeerde: de gedoneerde stamcellen vallen het lichaam van de patiënt aan.

Artsen moeten dus van elke ingeschreven donor weten wat zijn of haar weefseltypering is. En daarom neemt iedereen die zich als donor laat registreren even wat wangslijm af. Gewoon bij zichzelf. met een paar wattenstaafjes. Die stuur je daarna in een speciaal envelopje op naar Matchis. In het lab lezen ze je weefseltypering (HLA) uit. En als er ooit een patiënt komt met dezelfde typering, dan weten we precies wie er een leven zou kunnen redden... jij dus.

Meer INFORMATIE?

Er zijn natuurlijk nog veel meer praktische dingen te vertellen over stamceldonatie. Bijvoorbeeld dat de afname gebeurt in Leiden (LUMC) of in Nijmegen (RadboudUMC).

Graag zetten we hier een hardnekkig misverstand recht. Stamcellen worden niet afgenomen uit je ruggemerg. Nooit. Meestal gaat doneren via het bloed. Maar soms worden stamcellen

gewonnen uit het beenmerg. Dat is iets heel anders. Dit gebeurt overigens onder narcose. De procedure is strikt anoniem.

NICOLE EN ANOUK TERUG IN DE OMGEVING

WAAR ZE ZIJN OPGEGROEID.

“Onze roots liggen hier in Barneveld.”

WEES ZUINIG OP JEZELF.

EGOISTISCH, dat woord dreigde de behandelend arts van Nicole op de muur van haar ziekenhuiskamer te schrijven. Iedereen heeft zo zijn rol in het zware genezingsproces van iemand met acute leukemie. Hier het verhaal van Nicole Voorveld. Toen zij nog woonachtig was in Duitsland kreeg zij acute leukemie. En een tweede kans dankzij een stamceldonor van heel ver weg.

“Ga maar naar huis Nic, je ziet er niet goed uit,” zeiden de collega’s tegen Nicole Voorveld. Ze besloot om langs de huisarts te gaan. De huisarts, die haar al 22 jaar kent, was meteen achterdochtig. Zo eruitzien vanwege een blaasontsteking? Nicole kreeg de kuur mee, maar moest ook bloed laten afnemen. Sneller dan verwacht werd ze teruggebeld met de mededeling dat haar bloedbeeld “er echt wel heel erg spooky” uitzag.

'JE WEET NIET WÁT HET IS, MAAR...

De hematoloog in het streekziekenhuis hield nog rekening met een tekort aan vitamine B12. Na enkele dagen verwees hij haar

resoluut door naar de hooggespecialiseerde afdeling hematologie van de Universitäts-klinikum Frankfurt. Nicole: “Je zit in de auto en je weet niet wat het is, maar je weet wel dat het niet goed is.” In de Uniklinik werd ze ondervraagd en binnenstebuiten gekeerd. “Komt u morgen terug voor een beenmergpunctie.” Maar voordat ze naar huis ging, kreeg ze een dubbele bloedtransfusie. Zo extreem laag waren de bloedwaarden. De volgende dag, na de punctie, kwam het oordeel:

“Frau Voorveld, u heeft acute leukemie.”

HOE STERKER DE BAND IS TUSSEN ZUSSEN, hoe groter de kans dat een ingrijpende ziekte ook het leven verandert van de niet-zieke zus. Bij Anouk Smulders heeft de ziekte van haar zus zeer duidelijk invloed gehad op de manier waarop zij nu in het leven staat. Anouk: “Het gevecht van Nicole heeft mij geholpen om beter te zien, welke keuzen in het leven werkelijk waardevol zijn.”

“ALS JE EEN BEKEND GEZICHT HEBT, KUN JE MEER BEREIKEN VOOR DE DONORWERVING.

Wat dat betreft, zit de wereld raar in elkaar. Maar anders dan in 2019, toen Nicole doodziek was, kan ik het nu samen met mijn zus doen. Foto's als deze vertellen wel hoe het zit. Een stamceldonor is iemand die zorgt, dat een zus niet haar zus verliest.

*“Je weet niet wat het is,
maar je weet wel
dat het niet goed is.”*

BOOSDOENERS HOUDEN ZICH SCHUIL

Dat acute was ook terug te zien in de manier waarop de artsen doorpakten. Dezelfde dag nog lag Nicole aan de eerste chemotherapie. Van de witte bloedcellen was 35% kwaadaardig. Dit gehalte van kwaadaardige cellen, de blasten, moest naar minder dan 5%. En van daaruit kon dan onder toepassing van chemotherapie een transplantatie opgezet worden met gezonde stamcellen van Nicole zelf. Helaas, het gehalte van blasten kwam maar niet onder de 8%. De blasten in Nicoles bloed waren als het ware minder goed traceerbaar. Daardoor kreeg de medicatie een deel van de boosdoeners maar niet te pakken. Van chemotherapie kon de oplossing dus niet komen. “We gaan op zoek naar een donor.”

GROTE AFSTAND, BEPERKTE TIJD...

Relatief snel werd er een geschikte donor gevonden. En weer verloren. Want de donor, een Amerikaanse vrouw, bleek zwanger. Nicoles zus, Anouk Smulders, was al getest. De zussen zijn voor 75% haplo-identiek. Daarmee kwam Anouk “op de reservebank” te zitten. Want bij voorkeur transplanteert men stamcellen van een donor met een volledige match. Doorzoeken dus, terwijl de spanning stijgt. Gelukkig kwam er, wederom redelijk snel, een tweede mogelijkheid in beeld. Een vrouw in Argentinië. Zij was bereid om zes uur lang te reizen naar Buenos Aires om haar stamcellen af te staan. Eenmaal geoogst moeten deze stamcellen binnen 72 uur bij de patiënt zijn. Tussen Nicole in Frankfurt en de donor in Buenos Aires bevonden zich zo’n 11,5 duizend vliegkilometers... Een grote afstand, een beperkte tijd... een mens kan daar een verontrust gevoel bij hebben.

“DAAR KOMEN MIJN CELLEN!”

Het vervoer van de cellen maakte Nicole op een bijzondere manier mee. Al meer dan twintig jaar werkte zij bij Lufthansa. Zij wist dat haar werkgever de vluchten verzorgde voor de DKMS, de Duitse collega-organisatie van Matchis. De stamcelkoerier zelf kende zij ook. Hij was een oud-collega, die na zijn pensioen nog actief was als medisch koerier. Veel Lufthansa-collega's leefden mee met Nicole. Zo hield de afdeling Operations de vertrektijden van speciaal deze vlucht streng in de gaten. Nicole kende alle vluchtgegevens en was bij een raam in de Uniklinik in Frankfurt gaan staan. Ze keek richting het vliegveld, hemelsbreed 3 km ver. “Daar komen mijn cellen!”, dacht ze, toen zij zag hoe de Boeing richting de landingsbaan ging. Bij de dock filmde haar collega's de blauwe Koelbox met de stamcellen. Op haar telefoonscherm las ze: *“Nic, ze zijn bijna bij je!”*

“DIT KAN TOCH ALLEEN MAAR GOED GAAN.”

Naar aanleiding van Nicoles situatie zetten collega's een actie op voor donorwerving binnen Lufthansa. Strikt medisch gezien is zo'n wervingsactie niet relevant voor de patiënt. Maar emotioneel betekent het alles. De manier waarop alles op elkaar ingreep, de vertrouwde collega's, de rol van de eigen werkgever versterkten de positieve instelling van Nicole. “Ik dacht, dit kan toch alleen maar goed gaan.” Ze heeft gelijk gekregen. Maar op dat moment was er nog een heel lange weg te gaan. De volgende stap was de conditionering. Dit is een drastische chemotherapie waarbij alle eigen stamcellen worden vernietigd. Plaats maken voor de stamcellen van de donor. In deze fase lig je als patiënt in volledige isolatie. Want je hebt

“JE HEBT MAAR
ÉÉN LEVEN.
WEES DUS
ZUINIG OP
JEZELF.”

NICOLE

praktisch geen weerstand tegen infecties. Het zit in een diepe dip. En vandaaruit moet je weerstand omhoog klimmen.

LANGZAAM UIT DE DIP

De patiënt ligt een in een steriele wereld. Het bezoek is zeer beperkt. Door een luchtsluis naar binnen, handen desinfecteren, overjas uit, schort aan... overal draden, slangen, scherpjes en machines. Met daartussen een mens. Als het goed is, zijn de stamcellen ondertussen bezig zich te nestelen in de botholten. Als het goed is, groeit daar over een tijd gezond beenmerg uit. Maar is het goed? Nicole: “Ik had eigenlijk geen idee, ik wist niet wat ik moest zien.” De zware dagen leken erg op elkaar, totdat de verpleegkundige binnenstapte met stralende ogen. *“Frau Voorveld, haben Sie es gesehen?”* Nee dus. Maar inderdaad, bepaalde bloedwaarden waren aan het stijgen gegaan. Na uitleg over de belangrijke woorden en getallen, kon Nicole actiever gaan meeleven met haar eigen herstel. Dat bleek drie stappen vooruit, twee stappen terug.

SPOOK IN DE SPIEGEL

Na zo'n vier weken was het herstel van het beenmerg zo ver gevorderd, dat Nicole toe was aan een uitje: ze mocht even de gang van het ziekenhuis op. Niet meer in de kamer! Op opgewekte toon vertelt Nicole verder over allerlei ongerief waar een pas getransplanteerde mee te maken heeft. Gehannes met de infuuspaal in douche, 24/24 diarree vanwege de antibiotica en een of ander spook dat je raar aankijkt vanuit de spiegel. Maar op een geven moment merk je, dat allerlei dingen gek genoeg minder moeizaam gaan. Zo komt dan het moment, dat een fysiotherapeut je iets ‘nieuws’ gaat

ONVERKLAARBARE VEERKRACHT.

In de periode dat Nicole ziek werd, deed zich bij Anouk een wonderlijke reeks voorvalletjes voor. “Op allerlei momenten –ook bij belangrijke zoals de lancering van Grace&Us– zag ik ineens een veer liggen. Ik ben best wel nuchter van mezelf, maar ik kon er niet meer omheen. Het gebeurde ook toen mijn moeder en ik Nicole gingen bezoeken in Frankfurt. Toen we het ziekenhuis inliepen, tikte mijn moeder me op de arm en wees: daar lag dus weer een veer. En nog een grote ook. Het voelde sterk als een aanmoediging: het gaat goed komen met Nicole.”

leren: lopen. Traplopen stond ook op het programma. “Ik lachte de fysiotherapeut een beetje uit toen ze zei, dat we drie treden omhoog zouden gaan. En dan weer drie naar beneden.” Toen Nicole eindelijk op tree nummer drie stond, bleek de energie om weer naar “beneden” te gaan compleet verdwenen. “De tranen stonden in mijn ogen. Je wordt met de neus op de feiten gedrukt.”

“JE MOEDER VECHT VOOR JOU EN JIJ VECHT VOOR JE MOEDER”

Voor Nicles Nederlandse familie lag Frankfurt niet naast de deur. En ook niet voor haar nieuwe vriend (tegenwoordig echtgenoot). Dagelijks op bezoek gaan, dat was gewoon niet mogelijk. Wekelijks wel. Haar 18-jarige dochter, Rosalie, kon wel elke dag bij haar zijn. “Ze heeft me er doorheen getrokken.” In haar bereidheid om alles te doen voor haar moeder, dacht Rosalie dat zij het halen van haar eindexamen maar moest laten schieten. De behandelend arts, een kanjer, zei toen tegen haar: “Je moeder vecht voor jou en jij vecht voor je moeder. Als er één ding is waarmee je haar gelukkig maakt, dan is het wel het halen van je eindexamen.” En zo gebeurde het ook! Nicole merkt op, dat je inner circle er echt moet zijn in je ellende. Maar familie en vrienden moeten absoluut niet méégaan in de ellende. Want je hebt juist hun positieve energie nodig. Opgeven is geen optie.

TWEEDE LEVEN GEKREGEN

En wat moet de patiënt doen? Die moet alleen maar aan zichzelf denken. Wat is goed voor mij? Nicole, waarschijnlijk al geboren als stewardess, heeft van nature geen talent voor de rol van egoïst. De arts had dat door en ging er in een gesprek dan ook goed voor zitten: *“Jij moet vanaf nu alleen maar aan jezelf denken. Geen zorgen over andere mensen. En als ik merk dat je dat nog steeds niet bezig bent met jezelf, dan zet ik met grote letters EGOISTISCH hier op de muur. Zodat je eraan denkt.”* Deze omgekeerde psychologie heeft ook meegeholpen om de focus te richten op het eigen levensbelang. Nicole: “Ik heb geleerd, dat je zuinig moet zijn op jezelf. Je hebt maar één leven. En ik heb een tweede leven gekregen. Daar ben ik ongelooflijk dankbaar voor.” ➡

FOTOGRAFIE Sam van den Bosch (via Lukkien)

NICOLE: “HET BELANGRIJKSTE IS EIGENLIJK, DAT JE ER GEWOON BÉNT VOOR ELKAAR. HET GAAT OM DE BAND.

En dat kan soms ook best lastig zijn. Want we hebben allebei het hart op de tong liggen. Dat is ons met de paplepel ingegoten. Door die openheid heb je ook discussies die fel kunnen zijn. Maar het is fijn dat je in ieder geval van elkaar weet wat er is. Word je het altijd eens, kun je het altijd oplossen? Nee. Maar toch kan je elkaar die knuffel geven. Want je houdt van elkaar.”

De Missie VAN MATCHIS

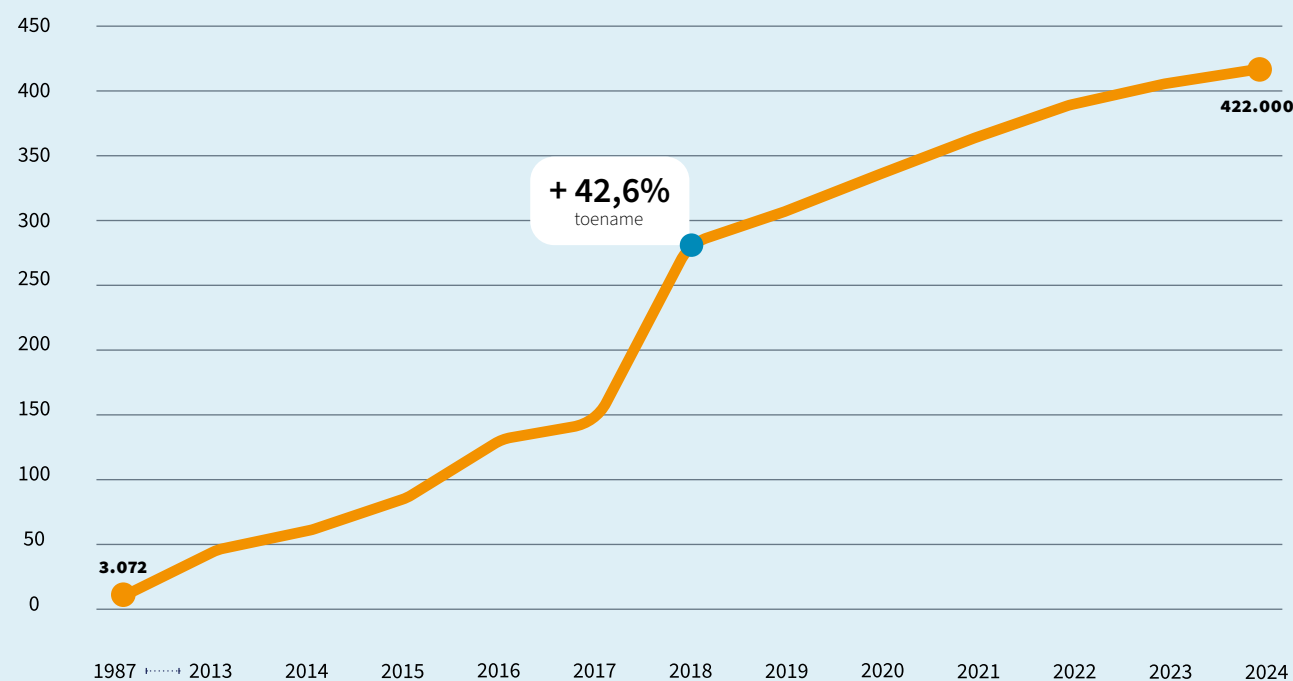
Op 1 januari 2016 werd de Stichting Matchis opgericht. De missie van toen is nog steeds dezelfde. Wij willen dat voor elke patiënt die stamcellen nodig heeft, de best mogelijke donor beschikbaar is. Dit alles tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten. Wat betekent deze missie in de praktijk? En hoe wordt zij ingevuld?

Matchis komt voort uit een fusie van twee stichtingen. Namelijk *Europdonor*, ooit begonnen door LUMC en *Stamcel donorbank Europdonor Nijmegen* een initiatief van Radboudumc. De academische ziekenhuizen LUMC (Leiden) en Radboudumc (Nijmegen) zijn nog steeds de locaties in Nederland

waar stamcelafnames worden verzorgd van donoren, die geen familie zijn van de patiënt. Matchis beschikte hierdoor vanaf dag 1 over de jarenlange ervaring die is opgebouwd in de stichtingen. Door de fusie werden ook twee afzonderlijke donorbanken voor stamcellen samengevoegd. Voor stamceldonatie

in Nederland vormde de fusie een belangrijke stap naar verdere professionalisering en uitbouw. In het zorgveld werd al langer om deze ontwikkeling gevraagd. Het ministerie van VWS heeft haar ook ondersteund.

STIJGING GEREgistREERDE DONOREN
X 1.000

DRIE CENTRALE AFDELINGEN

Binnen Matchis zijn drie afdelingen verantwoordelijk voor het behalen van doelstellingen en werken aan de missie:

1. Donor Relaties en Communicatie (DRC)

Deze afdeling is verantwoordelijk voor het werven, registreren en typeren van stamceldonoren in Nederland. Ook het relatiebeheer, de voorlichting en fondsenwerving vallen onder de taken van deze afdeling.

2. Transplant Center Services

Verantwoordelijk voor het vinden van geschikte stamceldonoren voor patiënten die onder behandeling zijn bij een van de Nederlandse transplantatiecentra. Hierbij draagt deze afdeling de zorg voor het gehele proces: vanaf de aanmelding van de patiënt bij Matchis tot aan de levering van het stamcelproduct voor de uiteindelijke stamceltransplantatie.

3. Donor Services

Organiseert het doneren van stamcellen van bij Matchis ingeschreven donoren op het moment dat zij worden gematcht met een patiënt ergens ter wereld. Medewerkers van de afdeling nemen contact op met donoren wanneer zij een mogelijke match zijn, doen de mondelinge voorlichting, de donorgeschiktheidsbeoordeling, verzorgen de (na)zorg rondom donatie en maken de afspraken met de aanvragende transplantatiecentra.

Naast deze drie afdelingen zijn er uiteraard ook medewerkers actief op de ondersteunende afdelingen die een cruciale bijdrage leveren. Gewerkt wordt vanuit twee locaties: Leiden en Nijmegen.

GROEI OP ALLE NIVEAUS

Sinds de fusie in 2016 heeft stamceldonatie in Nederland een grote vlucht genomen. Dit valt als eerste te zien door de forse toename van het aantal geregistreerde donoren in Nederland. Waren dat er in 2013 nog ongeveer 50.000, in 2025 staan er ruim 425.000 donoren geregistreerd. Een groei die zich vooral heeft voorgedaan onder de jongere doelgroepen.

De groei van het donorbestand is essentieel maar is geen doel op zichzelf. De groei moet er ook toe leiden, dat steeds meer patiënten een stamceldonor kunnen krijgen. Ook dat is in de afgelopen jaren gerealiseerd. Waren er in 2015 ongeveer 50 zogenaamde "matches" tussen een patiënt en een Nederlandse donor, bijna 10 jaar later is dit aantal verviervoudigd naar ruim 270 op jaarbasis. Het aantal zoekopdrachten voor patiënten in Nederland vertoont hetzelfde beeld. Een ruime verdubbeling in de loop der jaren naar inmiddels rond de 800 per jaar. De groei in werkzaamheden is ook te zien in het aantal medewerkers. In 2016 waren het er nog geen 30, nu zijn dat er bijna 70.

SAMENWERKING

De zoektocht naar een geschikte donor voor een patiënt in ons land begint altijd met een aanvraag vanuit een Nederlands ziekenhuis. Samenwerking met de transplantatiecoördinatoren en artsen in de ziekenhuizen is dan uiteraard van groot belang. Voor de afnames van stamcellen is Matchis aangewezen op het LUMC en het Radboudumc. Zonder samenwerking, afstemming en planning met een groot gremium van zorgaanbieders zou de stamceldonatie in Nederland nooit de groei van de afgelopen 10 jaar hebben kunnen doormaken.

Samenwerking vindt ook plaats op internationaal niveau. De stamcellen van ongeveer 90% van de Nederlandse donoren zijn voor een patiënt in het buitenland. Andersom geldt dit ook. De meeste Nederlandse patiënten ontvangen stamcellen van een buitenlandse donor. Vooral Duitsland en de Verenigde Staten zijn hierin de belangrijkste partners.

DONORVERHAAL

STAMCELDONOR INGRID MELDDE ZICH AAN NA DE OPROEP VAN THIJS SLEGERS

EN DONEERDE HAAR STAMCELLEN VOOR EEN KIND

“Je hebt jouw stamcellen gedoneerd voor een schoolgaand jongetje”, vertelt de arts van Matchis via de telefoon. Het is de dag na de donatie en Ingrid zit thuis met haar kinderen aan de keukentafel. Eén blik richting haar eigen zoontje en ze krijgt direct kippenvel. Wat bijzonder dat ze dit voor iemands kind heeft kunnen doen. Vrijwel meteen dwalen haar gedachten af naar de man die haar kortgeleden nog inspireerde om stamceldonor te worden: Thijs Slegers. Wat zou het mooi zijn als hij dit nog had meegekregen.

De liefde voor PSV is Ingrid met de paplepel ingegoten. “Ik ben al mijn hele leven fan”, vertelt ze. “Van kleins af aan ging ik samen met mijn ouders en zussen bij mijn oom en tante PSV kijken.” Via sociale media volgt Ingrid ook het ziekteproces van Thijs Slegers, die als perschef bij PSV werkt en in 2020 de diagnose leukemie krijgt.

In februari 2023 deelt Thijs het bericht dat hij niet meer beter zal worden. Hij doet daarbij de oproep aan iedereen om zich aan te melden als bloed- of stamceldonor. “Dat raakte me enorm”, vertelt Ingrid. “Het voelde zo oneerlijk. Zo’n jonge vader, midden in het leven, ik kon me gewoon niet voorstellen hoe verschrikkelijk het moet zijn om in die situatie terecht te komen. Ik vond het heel bijzonder hoe hij op dat moment toch nog bezig was met het helpen van anderen.”

HAD ZO MOETEN ZIJN

Ingrid hoeft niet lang na te denken en meldt zich bij Matchis aan als stamceldonor. “Kleine moeite, ik zie wel of er iets uit komt”, is haar gedachte. Ingrid: “Ik hoorde dat de kans op een match heel erg klein is, maar toch had ik ergens een voor gevoel dat ik ooit opgeroepen zou worden. Ik had alleen niet verwacht dat dat zo snel al zou gebeuren.”

Twee maanden na haar registratie wordt Ingrid gebeld door Matchis. “Ik was met mijn man en kinderen op vakantie in Egypte”, vertelt ze, “en kreeg te horen dat ik mogelijk een match was voor een patiënt. Mijn eerste gedachte was: dit had zo moeten zijn. Wat goed dat ik de stap had genomen. Wie weet was er anders wel helemaal geen match geweest voor deze persoon. Ik zal dat natuurlijk nooit met zekerheid kunnen zeggen, maar ik heb in ieder geval geen moment spijt gehad van mijn registratie.”

Omdat Ingrid op vakantie is, wordt er een vervolgesprek ingepland voor de week erna. Er moet bloed geprikt worden om te testen of ze daadwerkelijk de beste match is. Ingrid: “Ik kreeg te horen dat ik drie maanden ‘gereserveerd’ zou worden als potentiële match voor deze patiënt. Uiteindelijk bleek ik de beste match te zijn. ‘Sta je er nog voor open?’, vroegen ze aan de telefoon. Ja natuurlijk, was mijn reactie. Let's do it!”

SPANNEND

Het proces dat volgt is voor Ingrid best spannend: “Het is toch allemaal nieuw”, vertelt ze. “Maar ik heb absoluut niet getwijfeld. Als je dan de beste match blijkt, dan moet je ook doorzetten! Gelukkig werd het proces me heel duidelijk uitgelegd en ik kreeg ruim de tijd om al mijn vragen te stellen.”

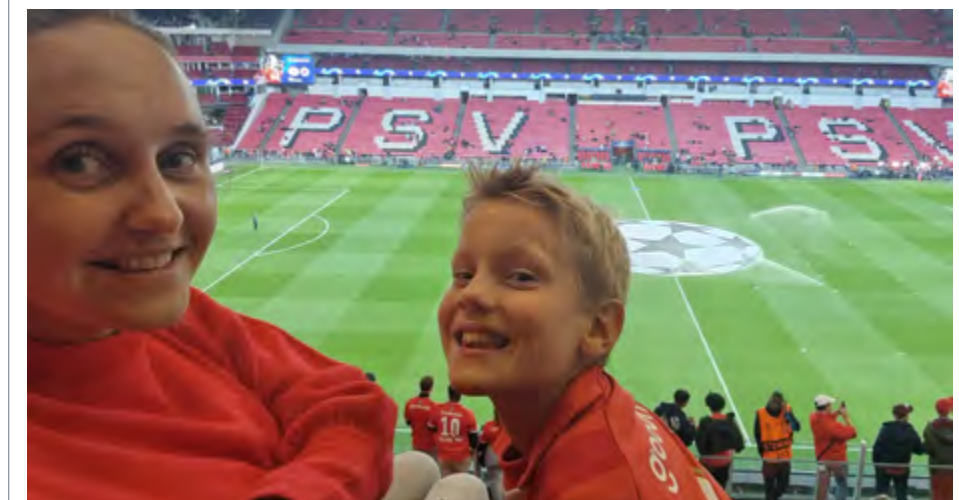
Omdat Ingrid via het bloed gaat doneren, moet ze de vier dagen voor de donatie een medicijn inspuiten. Ingrid: “Ik heb zelf in de zorg gewerkt dus daar had ik gelukkig niet zoveel moeite mee. Wel had ik vrij veel last van bijwerkingen zoals hoofdpijn, vermoeidheid en botpijn. Dat was me van tevoren ook al verteld, maar blijkbaar werkte het medicijn bij mij heel hard waardoor ik heel veel stamcellen aanmaakte. Dat gaf als voordeel dat de donatie een stuk sneller verliep dan gemiddeld, maar het nadeel was dat ik meer last had van klachten vooraf.”

Toch kan Ingrid de klachten op dat moment goed relativeren. “Als ik er nu op terugkijk denk ik: het was even een weekendje niet zo fijn, maar de persoon die de stamcellen nodig heeft is er veel erger aan toe. Ik mag over twee dagen weer stoppen met de medicatie en dan is het voor mij voorbij, terwijl het voor de patiënt dan pas begint. De donatie zelf vond ik reuze meevallen, voor ik het wist was het al klaar. De dag erna had ik gelukkig nergens meer last van.”

KON WEL HUILEN

De dag na de donatie wordt Ingrid gebeld door een arts van Matchis om te checken hoe het met haar gaat. De arts heeft ook bijzonder nieuws voor Ingrid. Ze heeft namelijk gedoneerd voor een kind, een schoolgaande jongen. “Ik kon ter plekke wel huilen toen ik dat hoorde”, vertelt ze. “Ik vond het zo mooi. Ik gun het iedereen, maar dit kwam wel extra hard binnen. Als moeder zijnde is dit het mooiste dat je kan doen.”

Rondom haar donatie krijgt Ingrid regelmatig de vraag hoe ze bij Matchis terecht is gekomen. Ingrid: “Dan leg ik uit dat het door de actie van Thijs Slegers komt. Ik denk er nog regelmatig aan terug en realiseer me hoe belangrijk zijn oproep is geweest. Anders had ik me misschien nooit aangemeld, of was het niet op tijd geweest voor deze jongen. Voor mij stelde het eigenlijk zo weinig voor, terwijl je iemand anders een tweede kans kan geven op een toekomst. Thijs is helaas overleden, maar ik denk nog vaak aan hem en wat hij in de laatste weken van zijn leven voor elkaar heeft gekregen. Daar heb ik heel veel bewondering voor.” ➡

JONGEREN OVER DONORWERVING

“JE KUNT ME BETER EEN BRIEF STUREN”

De meest geschikte stamceldonor is een jongere van onder de 35 jaar. Jongeren geven betere stamcellen. Ze worden namelijk minder vaak afgestoten door een patiënt. Hoe werf je jongeren en vooral: hoe zien ze dat zelf?

Matchis doet regelmatig onderzoek naar de houding van het publiek tegenover stamceldonatie. Sinds 2019 wordt er elke twee jaar onderzocht welke manier van voorlichting en werving per doelgroep het beste kan werken.

DE BESTE MANIER VAN WERVING

Er zijn verschillende ideeën en meningen onder de bevolking over wat de beste manier is van voorlichting en werving voor stamceldonatie.

Uit de onderzoeken komt een duidelijk verschil naar voren tussen jongeren en ouderen. Er is een groep jongeren, die verwacht dat je met een officiële brief het meest effectief donoren kunt werven. De omvang van deze groep is al jaren stabiel. Het gaat hier om niet minder dan 40%. De oudere categorie (boven de 35 jaar) heeft er juist minder vertrouwen in de effectiviteit van een brief. Zij denken dat algemene campagnes en het sturen van een e-mail beter zal werken.

Hoe denk jij dat mensen benaderd moeten worden voor stamceldonatie? Voor welke benadering ben jij het meest gevoelig als het gaat om de vraag, wil je donor worden ja of nee?

HET BELANG VAN EN VOORWAARDEN VOOR EEN BRIEF

Jongeren geven meerdere redenen aan waarom een brief het beste zou werken. Er (b)lijkt nog maar weinig vertrouwen in e-mail. Ze krijgen teveel berichten en vaak valt belangrijke mail niet meer te onderscheiden van spam.

Ook vinden ze de attentiewaarde van een brief groot. Ze krijgen nog maar weinig fysieke post. Dus als ze een keer een brief ontvangen, dan valt dat extra op. Inhoudelijk geven nogal wat jongeren aan dat de vraag over stamceldonatie hen heel persoonlijk treft. Het gaat om het eigen lichaam. Daar wil je niet op een 'goedkope' manier over benaderd worden.

Jongeren noemen wel een aantal voorwaarden waaraan een wervingsbrief zou moeten voldoen. De inhoud mag niet alleen maar wervend zijn. Vooral meer informatie, waar hebben we het over, wat is het belang, wat houdt stamceldonatie echt in? Het gaat om informatie die al via allerlei campagnes en voorlichting wordt gegeven. Toch willen jongeren die ook persoonlijk ontvangen.

Een ander belangrijk punt: het moet een brief zijn die de ontvanger heel serieus neemt. Geen huis aan huis verspreide actie maar een 'officieel' schrijven, bij voorkeur vanuit de overheid.

ALTERNATIEVEN VOOR EEN BRIEF?

Er zijn ook jongeren die weinig heil verwachten van een brief. Opvallend genoeg hebben zij niet echt een beeld van welk middel of welk kanaal dan wel zou kunnen werken voor werving en voorlichting. Er worden meerdere, soms erg uiteenlopende ideeën genoemd. Een algemene campagne op radio en TV, een social media campagne en een gesprek met de huisarts zijn veel gehoorde mogelijkheden. Men lijkt daarbij vooral voor zichzelf te weten wat niet werkt. Deze onzekerheid komt dan ook vooral voor bij hen die (zeker) geen stamceldonor willen worden of zij die daar sterk over twijfelen.

Kortom: een brief met de vraag om stamceldonor te worden kan het verschil gaan maken. Maar we zullen altijd moeten blijven voorlichten over wat stamceldonatie is en wat het betekent. Immers, het onderwerp van de brief moet niet compleet nieuw zijn voor de ontvangers. Ze moeten juist al zo'n beetje weten waarover het gaat. ➡

BRON: Onderzoeken uitgevoerd door bureau Flycatcher vanaf 2019 t/m 2025.

“
Leukemie raakt
een heel gezin.
Wij zijn allemaal
de donor heel
dankbaar.”

STAMCELLEN KRIJGEN, STAMCELLEN GEVEN.

JOLIE EN MARIEKE VERTELLEN HUN WEL HEEL BIJZONDERE VERHAAL.

DE CIRKEL IS ROND

Twee jaar geleden werd Jolie van de Ven volkomen onverwacht geconfronteerd met de diagnose CMML, een zeldzame vorm van leukemie. Dankzij een anonieme stamceldonor kreeg ze een nieuw toekomstperspectief. De dankbaarheid die zij en haar gezin voelden was groot – maar er was ook de vraag: hoe kun je ooit iets terugdoen voor zo’n geschenk?

In mei dit jaar gebeurde er iets wat bijna niet te bevatten is: dochter Marieke werd zelf opgeroepen als stamceldonor. De kans dat dit gebeurt, is minuscuul klein. Voor moeder en dochter voelt het alsof de cirkel nu écht rond is.

FOTOGRAFIE Peter Rogaar, Hart Voor De Zaak

“HET WERD BIJ TOEVAL ONTDEKT. IK KWAM OM EEN HEEL ANDERE REDEN BIJ DE HUISARTS”

EEN DIAGNOSE DIE ALLES VERANDERT

“Het werd toevallig ontdekt,” vertelt Jolie. “Ik ging naar de huisarts voor iets heel anders, maar mijn bloedwaarden waren afwijkend. Door haar alertheid kwam CMMML aan het licht, nog in een voorstadium. Dat maakte het verschil tussen kans op genezing en geen hoop meer.” De periode daarna noemt Jolie ‘de langste maand van haar leven’. Broers en zussen bleken geen match; wekenlang was het wachten op nieuws uit het donorregister. Uiteindelijk kwamen er drie mogelijke matches. “Daarmee kwam er eindelijk weer perspectief,” zegt Jolie.

NIEUWE KEUZES

Na de behandeling maakte Jolie bewust keuzes. Ze zegde haar baan op en begon als zelfstandig stemtherapeut. “Dat is mijn passie binnen de logopedie. Nu kan ik me daar volledig op richten.” Ook privé werd ze scherper: “Ik heb geleerd om energie te steken in mensen die er voor mij zijn, en los te laten wie dat niet zijn.”

HOOP DELEN

De ziekte maakte ook veel los in Jolie’s omgeving. Haar zoon besloot zijn afstudeerpresentatie af te sluiten met een persoonlijke oproep. “Twintig jaar geleden was de behandeling van mijn moeder nog science fiction,” zei hij tegen het publiek. “Over twintig jaar zijn er misschien geen stamceldonoren meer nodig. Maar nu nog wel.” Zijn boodschap sloeg aan – want als mensen een gezicht krijgen bij het verhaal, wordt de keuze om donor te worden veel concreter.

EEN ONVOORSTELBAAR TOEVAL

En dan Marieke. Als jongvolwassene schreef ze zich vanzelfsprekend in als donor. “Al mijn vriendinnen zijn ook donor,” zegt ze nuchter. Vanuit haar studieachtergrond lag die drempel lager; bovendien werkt ze als assistent-onderzoeker op de afdeling leukemie bij het Prinses Máxima Centrum. Toch had ze nooit gedacht zelf opgeroepen te worden. “In mei kwam dat telefoontje. Ik was geselecteerd als match. Het voelde zo onwerkelijk – juist omdat mijn moeder stamcellen heeft gekregen.” De kans dat je zelf ooit daadwerkelijk iemand helpt, is al klein. Maar dat dit gebeurt binnen één gezin, en dat de dochter kan doneren nadat de moeder gered is door een donor... dat maakt dit verhaal uitzonderlijk.

HET DONORSCHAP IN DE PRAKTIJK

De dag van de donatie was intensief. Acht uur lang zat Marieke aangesloten op de apparatuur die haar stamcellen verzamelde. “Toen het apparaat eindelijk aangaf dat er voldoende geoogst was, voelde ik een enorme opluchting en trots. Ik was op tijd, binnen de limiet. Mijn stamcellen gingen meteen op reis naar iemand die ze nodig had.” Voor Marieke zelf was dit méér dan een medische handeling. “Ik heb van dichtbij gezien wat stamcellen kunnen doen. Zonder haar donor had mijn moeder hier misschien niet meer gezeten. En nu mocht ik zelf dat verschil maken voor iemand anders. Dat is zó bijzonder. Voor mij voelt het alsof ik iets kon teruggeven – niet aan die anonieme donor, maar wel aan de wereld.”

TROTS EN DANKBAARHEID

Jolie straalt wanneer ze over haar dochter praat. “Ik was al trots op haar, maar dit maakt het nog intenser. Het idee dat mijn kind iets kan betekenen voor iemand die in dezelfde situatie zit als ik destijds... dat grijpt me enorm aan.”

Voor Marieke is het vooral de ervaring die haar blijvend gevormd heeft. “Door stamcellen te geven, voelt het alsof de cirkel echt rond is. Het is niet alleen een familieverhaal, maar ook een boodschap: je weet nooit wie je met jouw keuze om donor te worden redt.” ➡

“
Degene die geholpen
is met mijn cellen,
is van mijn leeftijd.
Ik gun haar dat ze
straks weer dezelfde
soort leuke dingen
kan doen als ik.”

COLUMN

DOOR SANDER DE KRAMER

THIJS SLEGGERS

Memorial day

Hij was een van de beste en meest sympathieke sportjournalisten van Nederland: Thijs Slegers van het weekblad Voetbal International. Toen ik de hoofdredacteur was van de Daklozenkrant gooide ik regelmatig een verhaal in onze krant met een beroemde voetballer. Daar werden onze thuisloze verkopers heel blij van. Want als een beroemdheid als Robin van Persie, Guus Hiddink of Ronald Koeman op de voorpagina prijkte, dan werd die editie als warme broodjes verkocht.

Maar in het wereldje van managers en perschefs viel het soms niet mee om zo'n bekende voetballer te strikken voor een outsidersmedium als de Daklozenkrant. Totdat ik Thijs ontmoette. De vriendelijke voetbaljournalist kende iedereen in de voetballerij. Van de kantinejuffrouw van Go Ahead Eagles tot wereldsterren als Gullit, Rijkaard en Van Basten. Thijs had ze niet alleen allemaal in z'n telefoon staan, door zijn innemende karakter kon Thijssie ook een potje bij ze breken. En dus werd

Thijs onze pinchhitter. "Wie wil je interviewen, San? Dan regel ik het wel even voor je."

Toen ik vijf jaar geleden hoorde dat Thijs acute leukemie onder de leden had, schrok ik me kapot.

Waarom treft die rotziekte nou altijd de leukste mensen? Thijs, die inmiddels perschef was bij PSV, werd zo ziek dat hij zijn werk uiteindelijk moest neerleggen. Slegers, 46 jaar jong slechts, wist dat hij de leukemie niet zou gaan overleven.

Maar Thijs kon niet lijdzaam zijn lot afwachten. Hij móést iets doen. Met alle krachten die hij nog had, startte Thijs een campagne om bloed- en stamceldonoren te werven. In een emotionele oproep verzocht Thijs alle Nederlanders om zich bij Stichting Matchis aan te melden als donor. "Ik ben niet meer te redden, maar heel veel andere mensen wel", zei een flink afgefallen Thijs.

Wat er toen gebeurde, is ongeloofelijk. De emotionele oproep van Thijs werd massaal gedeeld. De sympathieke en monter Thijs stal de harten van heel Nederland. Hij kreeg ontelbare brieven. In de Nederlandse stadions staken de supporters in de twaalfde minuut het lampje van hun telefoon aan om Thijs een hart onder de riem te steken. De scheidsrechters legden het spel stil, zodat het publiek samen met de spelers voor de doodzieke perschef van PSV konden applaudisseren. Wereldster Zlatan Ibrahimović sprak zijn vriend Thijs zelfs live op televisie toe, met een brok in zijn keel. Maar het aller-, allermooiste is dat Thijs meer dan 11.000 mensen heeft geïnspireerd om stamcel donor te worden. Een ongelooflijk aantal.

"

TOEN IK VIJF JAAR GELEDEN HOORDE DAT THIJS ACUTE LEUKEMIE ONDER DE LEDEN HAD, SCHROK IK ME KAPOT.

WAAROM TREFT DIE ROTZIEKTE NOU ALTIJD DE LEUKSTE MENSEN?

Slegers zelf, nuchter als altijd, was trots en nederig tegelijk. "Ik heb nooit iets betekend in de voetballerij. Ik heb nog nooit een bal aangeraakt bij PSV", zei hij. Maar dat ben ik dus totaal níét met mijn maatje eens. Thijs heeft enorm veel betekend in de voetballerij. Hij heeft saamhorigheid gebracht tussen de supporters van alle clubs in Nederland. Heel even was voetbal maar een spelletje, en ging het over iets heel anders: naar elkaar omkijken. Hoe bijzonder is dat?

Thijs Slegers heeft geschiedenis geschreven. Hij heeft veel méér gedaan dan 11.000 stamcel donoren gerekruteerd. Thijs heeft levens gered. En hij heeft óók nog eens heel veel andere mensen geïnspireerd om zich in te zetten voor Stichting Matchis. Zoals oud-PSV'er en international Cody Gakpo, die stamcel donor is geworden maar ook ambassadeur van Matchis. En wat te denken van al die donoren die zich, dankzij de oproep van Thijs, hebben aangemeld als donor en iemands leven hebben gered. Zij geven de boodschap van Thijs, ook na zijn dood, weer door aan anderen. Thijssie Slegers heeft een beweging ontketend.

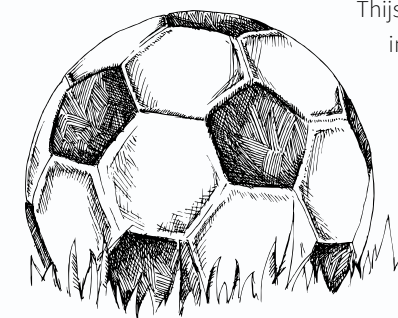
Daarom pleit ik ervoor dat we 27 maart, de sterfdag van Thijs, uitroepen tot Thijs Slegers Memorial Day. In dat weekend zullen alle voetbalwedstrijden op de Nederlandse velden in het teken staan van Thijs en z'n campagne voor Matchis. Dat we met z'n allen stilstaan bij onze overleden held

"

HEEL EVEN WAS VOETBAL MAAR EEN SPELLETJE, EN GING HET OVER IETS HEEL ANDERS: NAAR ELKAAR OMKIJKEN. HOE BIJZONDER IS DAT?

en er weer even aan worden herinnerd dat we ons massaal aanmelden als stamcel- of bloeddonor. Onder het alleszeggende motto *'de match van je leven'*.

DONORWERVING STAAT VOOR NIEUWE uitdagingen

Sinds 2015 neemt het aantal Nederlandse stamceldonoren in het donorbestand toe. Vanaf die tijd werden in Nederland de grotere wervingscampagnes gestart. Waren het er dat jaar 50.000, inmiddels zijn het er ruim 425.000.

Mede door deze groei en het gegeven dat de groei zich heeft voorgedaan in de jongere populatie tot 35 jaar, kunnen er inmiddels ook meer patiënten aan een stamcel donor worden geholpen. Het aantal daadwerkelijke ‘matches’, geleverde stamcellen voor een patiënt, steeg in deze jaren van 50 naar zo’n 300 in 2024.

Er is dan ook een duidelijk verband tussen de groei van het totale donorbestand in Nederland en de groei van het aantal stamcel-donaties. Aan die groei lijkt echter wel een einde te komen. Het is niet uit te sluiten, dat we de komende jaren een daling van het bestand gaan zien. Deze ontwikkeling hoeft niet direct te betekenen, dat op korte termijn het aantal stamcel donaties ook daalt. Maar het is wel mogelijk.

DE GESCHIKTE DONOR

De meest geschikte donor is een jongere van onder de 35 jaar. Jongeren geven betere stamcellen, ze worden minder vaak afgestoten door een patiënt. Inmiddels is ruim 80% van de Nederlandse donoren, die daadwerkelijk worden opgeroepen jonger dan 35 jaar.

De groei van het donorbestand heeft zich zeker vanaf 2019 vooral voorgedaan in deze jongere leeftijdscategorie. De actieve werving richtte zich nog uitsluitend op de jongere doelgroepen. Dat verklaart voor een groot deel ook de toename van het aantal stamcel donaties. Tot en met 2018 richtte de werving zich op de hele bevolking in de leeftijdscategorie van 18 tot en met 50-55 jaar. De laatste jaren merkt Matchis dat de groei van het bestand afvlakt. Mede vanwege de vergrijzing verwachten we, dat het aantal ingeschreven stamcel donoren afneemt.

AFVLAKKENDE GROEI

Er is een aantal oorzaken te benoemen waardoor de groei afvlakt. Nog altijd vormen social media het belangrijkste wervingsmiddel voor Matchis. In de nabije toekomst zullen social media minder belangrijk worden. De oorzaken hiervan zijn de steeds strengere privacy wet- en regelgeving, een verdere versplintering van de media en voor een deel ook de trend dat mensen social media minder gaan waarderen.

Voor voorlichting en attendering blijven ze belangrijk, voor daadwerkelijke werving waarbij meer uitleg noodzakelijk is, worden deze steeds vluchtigere middelen minder effectief.

Andere oorzaken hebben te maken met veranderingen in de maatschappij. De bereidheid om stamcellen af te staan neemt af onder jongeren. Onderzoek van Matchis wijst dat uit. Er is een groep die twijfelt, de beslissing uitstelt of uitgesproken tegen donatie is. En die groep groeit. Ook hoor je steeds meer deze vraag: “Waarom doneren? Wat krijg ik ervoor terug dan?”

De meest geschikte donor is een jongere van onder de 35 jaar.

Jongeren geven betere stamcellen waardoor afstoting bij de patiënt minder voorkomt.

We weten niet waar deze negatieve tendenzen vandaan komen. Het draagvlak voor stamcel donatie blijft groot. Maar liefst 98% vindt het goed dat zo iets bestaat. Dus bijna iedereen wil stamcellen kunnen ontvangen, maar lang niet iedereen wil ze geven.

Die verminderde solidariteit zie je ook terug bij de respons op particuliere wervingsacties. Als patiënten of hun naasten oproepen om donor te worden, dan leeft de omgeving nog steeds mee. Maar inderdaad tot actie overgaan en zichzelf aanmelden, dat gebeurt duidelijk minder dan vroeger.

UITDAGINGEN VOOR DE VOORLICHTING

Wat betreft voorlichting en werving gaan we in de komende jaren drie richtingen uitbouwen. Meer inhoud, meer uitleg en directe benadering. Denk aan voorlichting op scholen verzorgen, maar ook aan aanwezig zijn bij bijeenkomsten om jongeren op een directe manier uitleg te geven. Misschien zijn grote donor drives ook een mogelijkheid. Bij zo’n evenement schrijven deelnemers/bezoekers zich in als donor. Een andere manier om jongeren bij het onderwerp te betrekken, is om hen zelf een campagne te laten ontwikkelen.

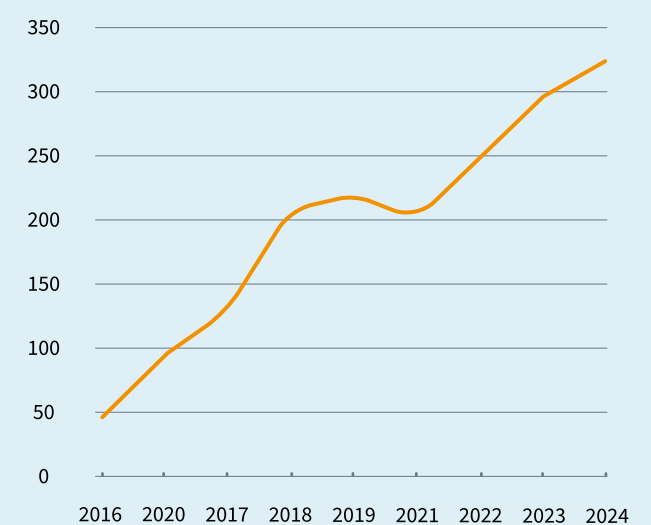
Het verhaal van de patiënt die gered kan worden met een stamcel donatie blijft belangrijk. Echter, in een tijd waarin de vraag ‘what’s in it for me’ steeds meer gesteld wordt, zijn andere antwoorden nodig. En andere wegen. Ondertussen blijft het wel belangrijk om aanwezig te zijn op alle social-mediaplatforms, waaronder ook de nieuwe. De grote groeicijfers van de eerste campagnejaren gaan we vermoedelijk niet snel meer evenaren.

WAT ZEGGEN JONGEREN ZELF?

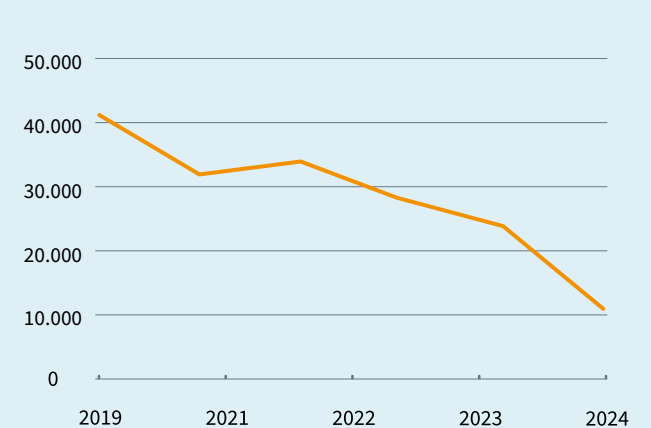
Wij hebben meermaals onderzocht welke manier van voorlichten en werven jongeren het meest geschikt vinden. Het beeld uit die onderzoeken is niet echt eenduidig. Bijvoorbeeld de groep van jongeren die twijfelt over doneren, meent dat er ‘campagnes moeten komen’. Ook is er een groep die vindt dat het onderwerp bespreekbaar moet worden gemaakt op school en bij de huisarts. De groep die vindt dat het donatieverzoek hen ‘persoonlijk moet worden gedaan’ is vrij stabiel in omvang. De meest populaire benadering is de persoonlijke, liefst officiële brief. Dit middel heeft sinds 2019 een score van 40%. Waarom een brief? Omdat het over ‘je lichaam gaat’ en dan moet je het heel netjes gevraagd worden. Net als bij orgaandonatie.

Matchis zou wel willen, maar alleen de politiek kan ervoor zorgen dat wij wettelijk de beschikking krijgen over de adressen van jongeren. Voor het behoud van het Nederlandse donorbestand moeten we blijven nadenken over deze oplossing. =

STAMCEL DONATIES IN NEDERLAND

AFNAME GROEI DONORBESTAND

URGENT URGENT URGENT!!!! VERY URGENT!!!

Bij de afdeling *Donor Services* van Matchis ontvangen we regelmatig e-mails van collega-donorbanken waarin een bepaalde mate van urgentie wordt aangegeven. Iedere keer zijn we meteen alert. In de regel valt het achteraf wel mee met die urgentie. Maar onlangs was dat wel even anders.

Het is vroeg in de ochtend wanneer de telefoon gaat bij de dienstdoende donorarts van Matchis. Een buitenlandse collega-donorbank meldt dat er een spoedaanvraag aankomt voor een donor. De situatie is ernstig: een patiënt is al begonnen aan de zware voorbehandeling voor een stamceltransplantatie, maar de gematchte stamceldonor valt onverwachts om medische redenen uit. De artsen van de patiënt zijn wanhopig op zoek naar een nieuwe match. In het Nederlandse donorregister hebben ze iemand gevonden, met een weefseltypering die matcht met die van de patiënt.

Wat nu volgt, is te vergelijken met een steen die in het water plonst. Golven maken zich los en breiden steeds verder uit. De donorarts van Matchis informeert ons team en keurt de aanvraag goed. Dat is het startsein voor ons om de donor te bellen. Die blijkt letterlijk net terug van vakantie. Wonder boven wonder kan de donor al binnen 30 minuten op het kantoor van Matchis zijn voor meer uitleg en bloed prikken.

Het worden momenten van intense samenwerking. Efficiënt grijpen de radertjes waaruit ons team bestaat op elkaar in: de donorartsen, onze partners in het ziekenhuis en ja ook de donor! Zou het haast onmogelijke dan toch...?

De donor komt de volgende dag terug voor het tweede deel van de medische keuring. Binnen vier dagen, inclusief het weekend, kan de donor beginnen met de groefactor. Die is nodig om de stamceldonatie voor te bereiden. Wat normaliter drie tot vier weken duurt lukt nu in minder dan de helft van die tijd. Maar liefst 11 dagen na binnenkomst van de letterlijk bloedspoed-aanvraag heeft de donor de stamcellen succesvol afgestaan. Wij mogen nu de cellen overdragen aan de koerier. Hoe snel zullen ze bij de patiënt zijn? Een dag later komt het bericht vanuit een ziekenhuis ver weg: de stamcellen zijn toegediend bij de patiënt. Zo'n bericht ráákt je.

Bij Matchis gaan er bijna dagelijks zakken met stamcellen door onze handen. Je geeft ze mee aan een koerier. Het is regulier werk, maar we weten heel goed wat we in handen hebben. Deze zakken hebben een enorme betekenis voor de ontvangende patiënt en diens naasten. Dat is elke keer zo, maar bij deze zak stamcellen is het toch anders. In deze zak zitten niet alleen stamcellen van een fantastische donor die werkelijk alles heeft gegeven in zeer korte tijd en daarbij in een achtbaan van emoties is gestapt. In deze zak zitten ook de inzet, toewijding, expertise van een fantastisch team dat met vereende krachten iets heel bijzonders mogelijk heeft gemaakt. Een case die daadwerkelijk en zonder twijfel VERY URGENT was.

DIRK PFEIFER

Work Up Coördinator Donor Services
Stichting Matchis

De dag dat je stamcellen kreeg van een donor voelt voor bijna alle ontvangers als het begin van een nieuw leven. Het jaar erna vier je als een verjaardag (en het jaar daarna, en daarna, en...) Als volwassene word je dus ineens 1 jaar oud. Of 6, 2, 14...

Teksten José Leeuwenkamp | hematon.nl

Bron Dit artikel is in samenwerking met Hematon en werd eerder gepubliceerd in Hematon Magazine 40 2023

'IK BEN 14'

Annemieke Luinge (44) kreeg een stamceltransplantatie na de diagnose myelodysplastisch syndroom (MDS). Ze werkt weer fulltime als orthopedagoog in het basisonderwijs.

'Ik werd op 19 november 14 jaar. Een dag waarop ik het leven extra vier. Ik volg mijn hart: leve het leven, leve de liefde! Ik ben heerlijk uit eten geweest met mijn zoons Hugo die 11 is en Maurits die 9 jaar is.

'IK BEN 6'

Murat Belek (43) kreeg in 2017 de stamcellen van zijn broer na de diagnose non hodgkin stadium 4.

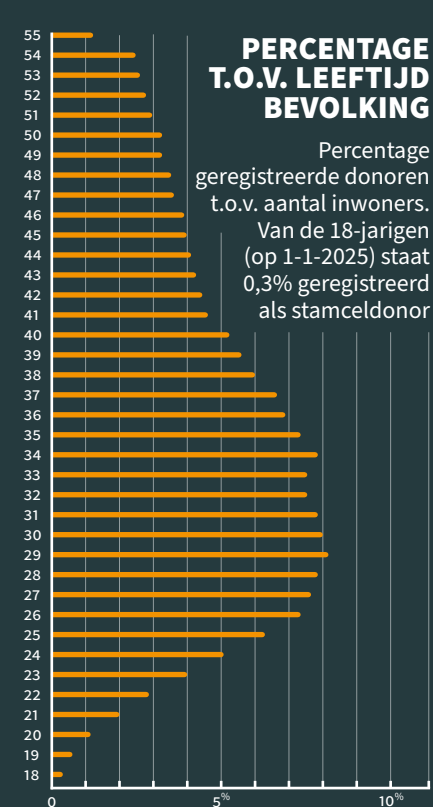
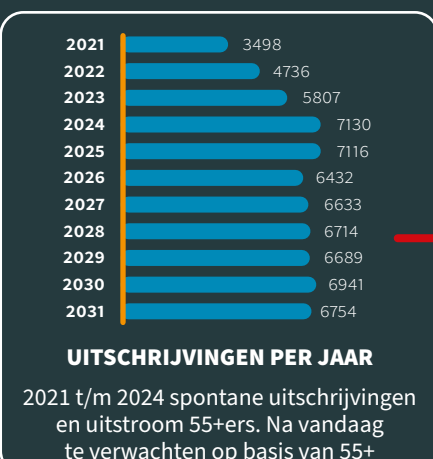
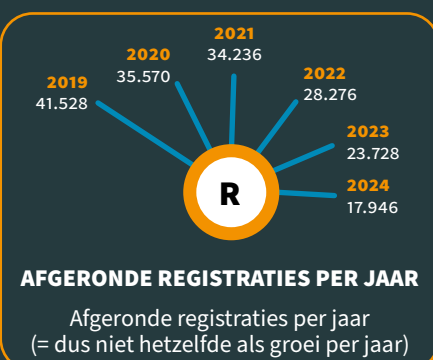
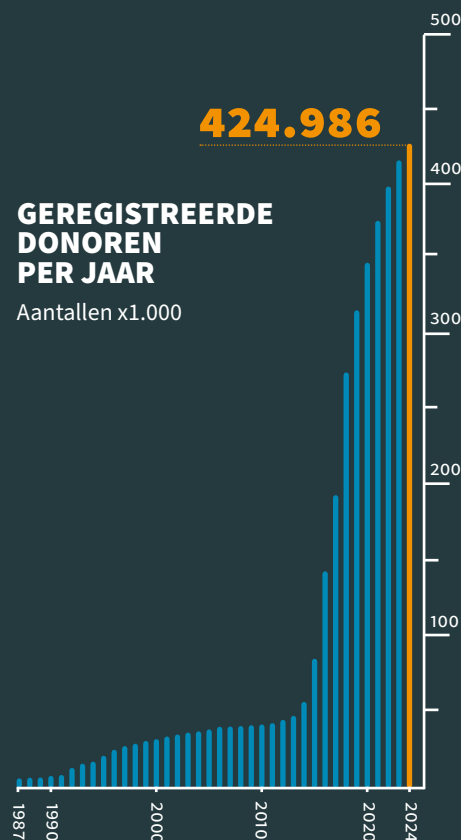
'Nog steeds heb ik elke twee maanden een controle in het ziekenhuis om te kijken of de slechte cellen wegblijven en revalideer ik drie keer per week. Omdat de kankercellen voor 97 procent ook in mijn hersenen zaten, heb ik een incomplete dwarslaesie overgehouden aan de non hodgkin. Ik heb veel last van vermoeidheid en moeite met lezen en schrijven. Ondanks dat, zie ik in wie er echt voor mij zijn in zware tijden. Dat is waardevol. Ook ben ik het leven nog meer gaan waarderen. Ik geniet van alle kleine momenten met mijn dierbaren.'

'IK BEN 2'

Henrike Pinckaers (40) kreeg eerst de diagnose CML en daarna acute leukemie. Ze kreeg de stamcellen van haar broer en lag vijf maanden in isolatie met zware graft versus host aan de darmen.

'Mijn leven heeft lang aan een zijden draadje gehangen. Het is een wonder dat ik er nog ben. Ik ben erg bang geweest voor de dood en kwam erachter dat dat ook geen leven is. Ik ben aan de slag gegaan met mindfulness en ACT (acceptance and commitment therapy). Als ik iets heb geleerd van deze bizar zware tijd, is het om in het nu te leven en je bewust te zijn van al het moois dat er wel nog is. Dat zit, heel cliché, echt in de kleine dingen. Het eerste kopje koffie in de ochtend, knuffels en gesprekjes met mijn kinderen, man en vriendinnen, de natuur ...' 'Ik kom nu pas weer tot rust en het is fijn dat het steeds een stapje beter gaat. Ik ga weer naar muziektredens en ben vrijwilliger bij de Muziekgieterij, een poppodium in Maastricht. We zijn alweer twee jaar verder en ... ik leef!'

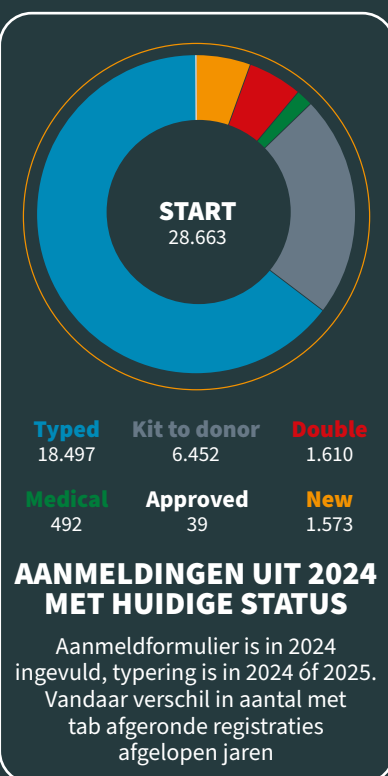
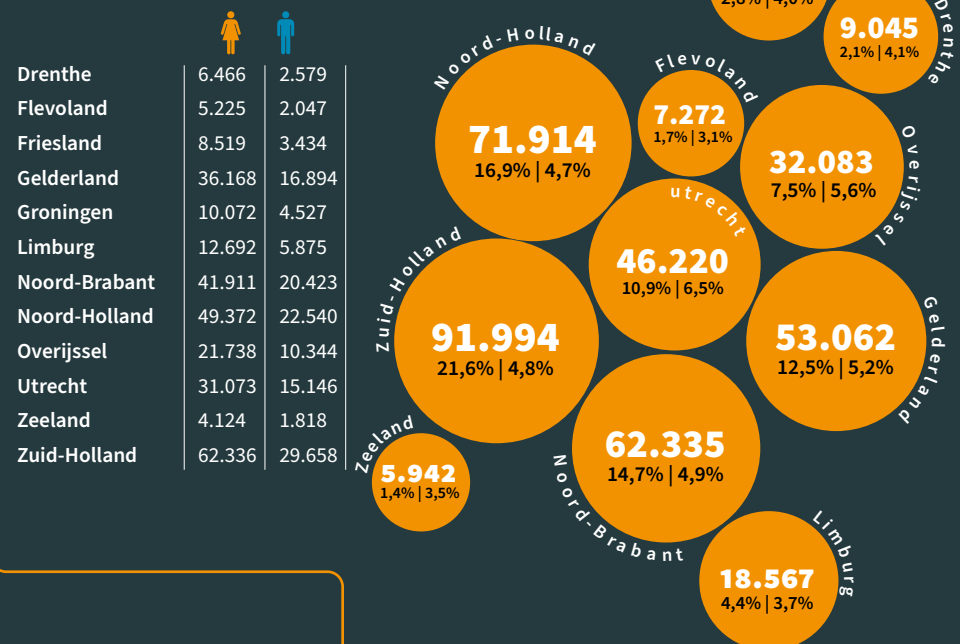
STAMCELLEN & CIJFERS

AANTAL DONOREN PER PROVINCIE

% van bestand en % van provincie

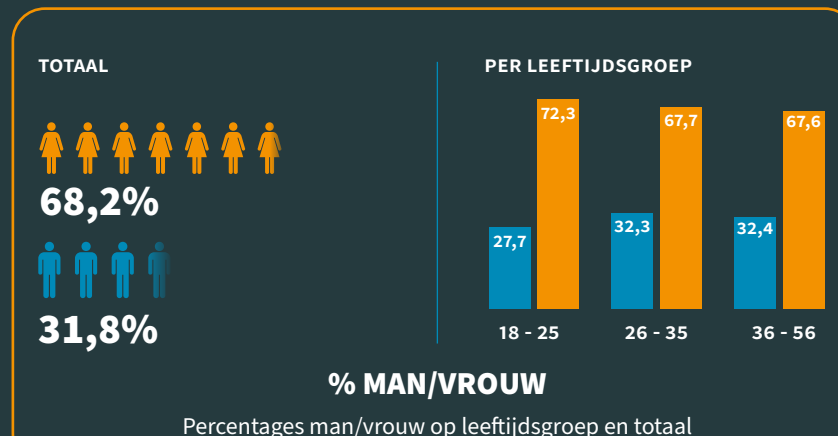
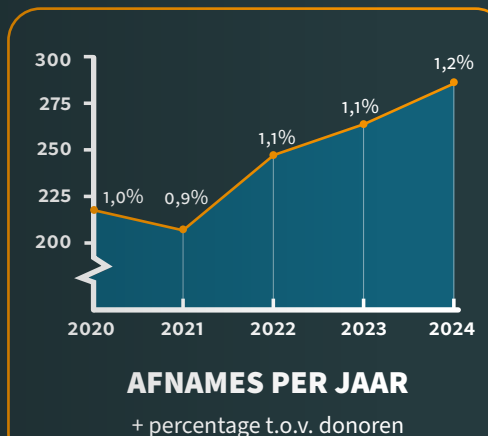
VB: Noord-Holland levert 16,9% van het bestand.
4,7% van de provincie staat ingeschreven als stamcelldonor.

OVERZICHT 2020-2024

Waar komen de stamcellen voor NL-patienten vandaan?

Waar gaan de stamcellen van NL-donoren naartoe?

STAMCELDONATIE IN DE KLAS

ZORGVULDIGHEID

ALS UITGANGSPUNT

Alweer enige jaren geleden begon Matchis met de ontwikkeling van lespakketten voor het middelbaar onderwijs. Stamceldonatie is nog lang niet zo bekend als we zouden willen. Het kweken van basiskennis bij de jeugd is een voorwaarde om werving ook in de toekomst beter mogelijk te maken.

Wij presenteerden het eerste lespakket over stamceldonatie. Meteen bij de eerste vraag was het raak. Of het lespakket behalve de voordelen van stamceldonatie ook wel de eventuele nadelen behandelde? Ja toch?

Vragen als deze geven aan, dat wat voor ons een uitgemaakte zaak is –levens redden, dus stamcellen doneren– voor anderen geen uitgemaakte zaak is.

Leerzaam was ook dat de kritische vragensteller zelf een groot voorstander was van stamceldonatie. Maar voor hem betekende zijn rol als docent, dat hij niet de rol van ambassadeur kon hebben.

Hij wilde zijn persoonlijke mening niet leidend laten zijn. Kortom, het onderwijs

biedt allerlei mogelijkheden aan Matchis. Maar er zijn ook grenzen. Dit inzicht krijgen we regelmatig mee.

VOORLICHTING

Bij alle inspanningen in het onderwijs is voor ons voorlichten –niet overtuigen–het uitgangspunt. Wat is stamceldonatie en waarom zijn er zoveel donoren nodig? Naast dit soort inhoudelijke vragen komen dan vaak ook bredere maatschappelijke en persoonlijke vragen aan bod. Waarom willen we in Nederland werken aan een grotere stamceldonorbank. Hoe sta je zelf tegenover donorschap en waarom zou je wel of juist geen stamceldonor worden?

Echter, voordat een leerling deze laatste vragen kan beantwoorden is meer kennis vaak noodzakelijk. Bij de ontwikkeling van lesmateriaal richten we ons dan ook in eerste instantie op het kweken van kennis.

BIOLOGIEONDERWIJS EN BREDER

Het onderwerp stamceldonatie met daarbij vragen over HLA, weefseltyperingen etc. is uiteraard zeer geschikt voor het biologie onderwijs. Een van de eerste lespakketten werd dan ook uitgebracht in samenspraak met het Nederlands Instituut voor Biologie (NIBI). Gelet op de complexiteit maar ook omdat het onderwerp goed past bij de eindtermen van HAVO en VWO richt dit pakket zich voornamelijk op de bovenbouw.

Al snel was er vraag vanuit docenten om ook iets voor de onderbouw te ontwikkelen. Stamceldonatie is een onderwerp dat regelmatig het nieuws haalt en dan is het voor docenten erg praktisch dat ze een kant en klaar pakket kunnen gebruiken. In 2025 werd dan ook een lesmethode gepresenteerd die zich op de onderbouw HAVO/VWO richt. Ook deze is samen met het NIBI ontwikkeld, waarbij gekozen is voor het format van *escape game*.

Voor de vakken Maatschappijleer en Burger-schap is er een lesmethode die het onderwerp vooral behandelt vanuit maatschappelijk oogpunt. Doel is om een discussie in de klas op gang te brengen. Ook voor de basisschool is lesmateriaal beschikbaar. Hierin vertelt De Stamcel Held op een speelse manier wat donatie is en wat het betekent om donor te zijn. Dit op aanvraag verkrijgbare lesmateriaal is met name gewild als het onderwerp in de media speelt.

Het streven van Matchis is om het onderwerp ook soms wat luchtiger naar voren te brengen.

LESPAKKETTEN

STAMCELDONATIE

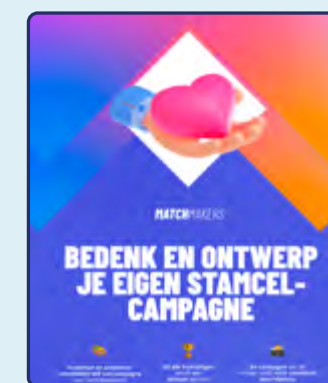
BIOLOGIE, ONDERBOUW & BOVENBOUW
MAATSCHAPPIJLEER EN BURGERSCHAP

DE STAMCELHELD

HANDLEIDING VOOR DOCENTEN

SCHOLEN CHALLENGE

ik ken je niet, maar IK HOU VAN JE

Hoe een jonge donor met haar stamcellen een leven redde en daar zelf ook iets bijzonders voor terugkreeg.

“Ik ken je niet, maar ik hou van je.”

Roos vertaalt de eerste zin uit de anonieme brief die ze ontving van ‘haar’ patiënt. Daarna zegt ze: “Heel bijzonder dat ik dit voor iemand heb mogen doen. En dat mijn stamcellen zijn aangeslagen, dat is het mooiste nieuws.”

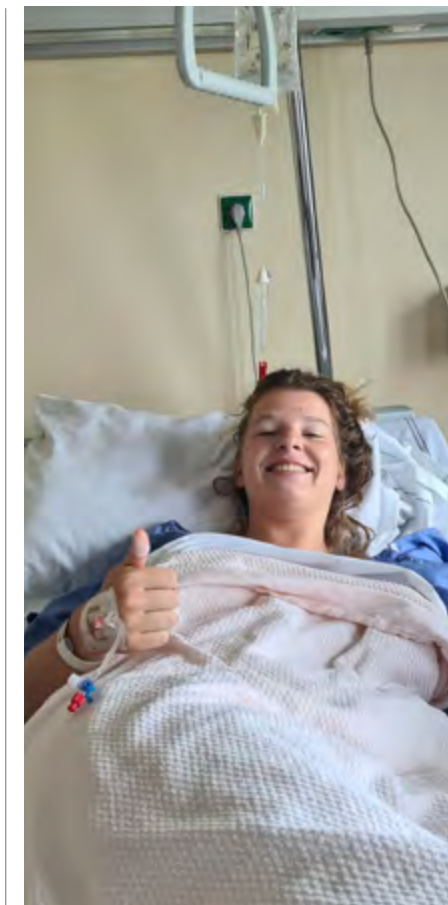
Wat begon als een spontaan gesprek met een vriendin, groeide uit tot een ervaring die Roos niet snel zal vergeten. “Ik had me net aangemeld als bloeddonor en vertelde dat aan een vriendin. Zij vroeg toen: ‘Ben je ook al stamcelldonor?’ Daar hoefde ik niet lang over na te denken. Ik wil graag iets betekenen voor een ander. Op mijn achttiende had ik me al als orgaandonor geregistreerd, dus stamcelldonor worden was een logische volgende stap.”

EEN ONVERWACHTE MATCH

Roos wist dat de kans op een daadwerkelijke match klein was. Des te groter was haar verbazing toen ze slechts enkele maanden later bericht kreeg dat ze misschien stamcellen kon doneren aan een patiënt. “Het voelde als een eer. Natuurlijk wilde ik het doen. Toen ik hoorde dat de voorkeur uitging naar donatie via het beenmerg vond ik dat wel spannend, maar het veranderde niets aan mijn besluit om door te zetten.”

Roos werd uitgenodigd voor een medische keuring bij Matchis. “Het was fijn om vooraf kennis te maken met de arts die later ook mijn stamcellen zou afnemen. Alles werd rustig en helder uitgelegd en er werd alle tijd genomen voor mijn vragen.”

Uit de keuring kwamen geen bezwaren, en de donatie werd ingepland. Omdat de ingreep al vroeg in de ochtend zou plaatsvinden,

“HET VOELDE ALS EEN EER. NATUURLIJK WILDE IK HET DOEN.”

Roos

mochten Roos en haar moeder de avond ervoor overnachten in een hotel in Leiden. “We hebben er samen een leuk dagje van gemaakt. Dat gaf wat afleiding, want ik vond het wel spannend allemaal. Die onzekerheid weerhoudt me er meestal niet van om iets te doen, want ook als ik die spanning voel kan ik mijzelf er op een rationele manier toe zetten door tegen mijzelf te zeggen: ik weet dat het spannend is maar ik doe het toch.”

DE DONATIE

De ochtend van de donatie arriveert Roos al vroeg in het ziekenhuis. Daar gaat ze voor het eerst in haar leven onder narcose. Een vriendin die arts is, gaf haar een tip: stel je een fijne plek voor, dan ga je rustig de narcose in en kom je er ook rustig weer uit. “Ik had geoefend om me een strand met zon en een cocktail voor te stellen. Dat werkte! Voor ik het wist was ik weg.”

De donatie verloopt goed. Na afloop is Roos vooral blij dat ze snel naar de wc mag en... dat ze een ijsje krijgt. “Mijn moeder wachtte op me in de kamer. Toen kwam de arts van Matchis nog even langs. Ik kreeg een mooi beeldje als dank en hoorde dat mijn stamcellen bedoeld waren voor een meisje tussen de 10 en 15 jaar oud. Dat raakte me. Natuurlijk had ik het net zo graag voor een volwassene gedaan, maar voor zo’n jong meisje.... Dat kwam binnen.”

DE BRIEF

Een tijdje na de donatie schrijft Roos een brief aan het meisje. “Ik wilde graag iets van me laten horen, zonder iets terug te verwachten.” Maanden verstrijken zonder reactie en Roos vertrekt voor een studieperiode naar Australië.

"Je hoeft geen held te zijn.

Je hoeft alleen maar ja
te zeggen op het moment
dat het nodig is."

Totdat ze op een dag een gemiste oproep ziet van Matchis. "Ik belde meteen terug, vanaf de andere kant van de wereld. Toen kreeg ik te horen dat er een brief voor mij was aangekomen van de patiënt. Wat een verrassing! Het was een prachtige, handgeschreven brief waarin ze mij vanuit de grond van haar hart bedankte. Ik kreeg meteen tranen in mijn ogen. Het was zó mooi om te lezen. Dat ik dat heb mogen ontvangen... onbeschrijfelijk."

TERUGGEVEN

Na haar terugkomst in Nederland voelt Roos sterk de behoefte om anderen te inspireren. Ze organiseert een borrel op haar roeivereniging, waar ze haar ervaring deelt. "Je merkt dat mensen geraakt worden als je je persoonlijke verhaal vertelt. Tijdens die borrel hebben zich zo'n 50 mensen aangemeld als stamcel donor. Daar ben ik echt trots op."

Ze benadrukt dat het een indrukwekkende ervaring is, maar vooral een waardevolle. "Ja, ik vond het spannend. Ja, ik was nog nooit onder narcose geweest. Maar de gedachte dat je iemand een kans op leven geeft, maakt alles de moeite waard."

Roos hoopt dat haar verhaal anderen aanmoedigt om zich ook te registreren. "Je hoeft geen held te zijn. Je hoeft alleen maar 'ja' te zeggen op het moment dat het nodig is. En wie weet... krijg je ooit ook zo'n mooie brief van de patiënt, dat vergeet je nooit meer." ➡

Het overgrote deel van de stamcel donaties in Nederland vindt plaats via het bloed. Soms worden stamcellen direct uit het beenmerg gehaald, zoals bij Roos. Dit gebeurt altijd onder narcose. De behandelend arts van de patiënt bepaalt welke afnamemethode voor de patiënt de beste genezingskansen geeft. Daarnaast heeft ook de donorarts van Matchis en natuurlijk de donor zelf daar nog iets over te zeggen. Stamcel donatie is volledig vrijwillig, dus als donor bepaal je zelf wat je wel en niet wilt.

EUROPEAN TRANSPLANT GAMES 2026 IN NEDERLAND

In 2026 zal Nederland gastland zijn van de European Transplant Games (ETG). Gemeente Arnhem zal van 21 t/m 27 juni als gastgemeente orgaan- en stamcelgetransplanteerden en mensen die gedialyseerd worden uit heel Europa ontvangen. Meer dan duizend atleten, samen met hun familie, vrienden, donoren en nabestaanden uit vrijwel alle Europese landen, krijgen de kans om het belang van transplantaties en sport als levensstijl te benadrukken.

Dit gebeurt gedurende een week waarin vijftien verschillende sporten worden beoefend, aangevuld met momenten om stil te staan bij en te vieren wat het betekent om een 'Gift of life' te hebben ontvangen. Sportcentrum Valkenhuizen en Sportcentrum Papendal zijn de hoofdlocaties.

BELANG VAN SPORT NA EEN TRANSPLANTATIE

Met de organisatie van dit evenement wordt er aandacht gegeven aan de waarde van sport en bewegen voor getransplanteerden en mensen met een chronische aandoening.

In Nederland leven ongeveer 20.000 mensen die dankzij een orgaan- of stamceltransplantatie actief deelnemen aan de maatschappij. Sport speelt een cruciale rol in hun herstelproces, biedt weerbaarheid en ondersteunt hen op hun weg naar gezondheid.

CELEBRATE LIFE!

Door sport en bewegen ga je weer leven. De European Transplant Games creëren dé kans om die boodschap te laten ervaren en uit te dragen.

"Na mijn stamceltransplantatie werd 'move to improve' mijn leidraad. Niet alleen fysiek, maar ook emotioneel, mentaal, sociaal en spiritueel. Bewegen bracht me niet alleen herstel, maar ook verbinding en betekenis. De European Transplant Games symboliseren dat: vitaliteit na transplantatie, het vieren van het leven, en dankbaarheid voor mijn 'gift of life'. Die gift – stamceldonatie – draag ik mee als kompas. Het helpt me om bewust te leven en anderen te inspireren dat ook te doen. Mijn reis gaat door, met als volgende mijlpaal: de European Transplant Games 2026 in Arnhem – een thuiswedstrijd vol betekenis."

Jos Grob – voorzitter stichting Sport & Transplantatie.

PLATFORM 'GEZOND MET SPORT EN BEWEGEN'

De European Transplant Games bieden een unieke kans om samen met overheid, sport- en gezondheidsfondsen het belang van sport en bewegen te benadrukken en dit onderwerp (structureel) beter onder de aandacht te brengen in Nederland. Met het platform 'Gezond met sport en bewegen' wil de organisatie hier, samen met maatschappelijke partners, de aandacht op vestigen met diverse congressen en side events.

DOE MEE!

Sport en bewegen brengen je in beweging – letterlijk én figuurlijk. Tijdens de ETG wordt die kracht zichtbaar: in ontmoetingen, inspirerende verhalen, sportieve prestaties en de uitwisseling van kennis en beleid. Voor deelnemers én beleidsmakers een unieke kans om samen impact te maken.

In aanloop naar de Games organiseren we Walk & Talks. Juist ook voor de mensen die nog niet sporten of mee gaan doen met de ETG.

Doe mee en laat je inspireren!
– Stichting Europese Transplantatiespelen Nederland

MATCHIS FONDS STAMCELDONATIE

Werven van donoren kost geld. Denk hierbij aan voorlichtingskosten en aan alles wat er daadwerkelijk nodig is om een donor in het bestand op te nemen zoals het versturen van de registratieset met wattenstaafjes en een typering in het laboratorium. De totale kosten om een donor te registreren liggen inmiddels boven de 40 euro. Om de werving mogelijk te maken en het bestand te laten groeien dan wel te handhaven is dus geld nodig.

Het ministerie van VWS heeft het met een jarenlange subsidie mogelijk gemaakt dat Matchis het bestand in ongeveer 10 jaar kon laten groeien van 50.000 naar ruim 425.000 geregistreerde stamceldonoren. De subsidie werd de afgelopen jaren afgebouwd en stopt geheel in 2026. Matchis moest dus op zoek naar andere financieringsbronnen om de donorwerving te kunnen continueren.

FONDSENWERVING

Al jaren was fondsenwerving een kleine activiteit van Matchis. Vaak spontaan maar ook georganiseerd kwam er sponsorgeld binnen van particulieren en bedrijven. Giften en activiteiten van mensen die Matchis een warm hart toedragen en zich bijvoorbeeld laten sponsoren. In 2022 werd besloten de fondsenwerving uit te breiden waarna eind 2023 de nieuwe stichting Matchis Fonds Stamceldonatie het licht zag. Een eigen stichting met eigen bestuur waarvan is vastgelegd dat alle inkomsten altijd ten goede moeten komen aan het werk van Matchis. De medewerkers die hun schouders onder de donorwerving zetten zijn in dienst van het fonds.

ACTIVITEITEN EN DOELSTELLING

De doelstelling van het fonds is simpel: zorg ervoor dat er jaarlijks minimaal 800.000 euro aan gelden binnenkomt om de donorwerving voort te zetten.

Om deze doelstelling te bereiken wordt een aantal vaste jaarlijkse activiteiten opgezet. Zo wordt gestreefd naar een jaarlijkse benefietgala, een eigen sportief evenement en een jaarlijkse loterij waarbij mensen voor een klein bedrag een lot kunnen kopen om fraaie (gesponsorde) prijzen te winnen. Ook wordt gekeken of er een actie-artikel kan worden ontworpen dat bij speciale gelegenheden via retailpartners kan worden verkocht waarbij de inkomsten ten goede komen aan de donorwerving.

Daarnaast blijft de actiewebsite Sterk voor Matchis belangrijk. Hier kunnen mensen zelf gemakkelijk een actie aanmaken en zich door familie, vrienden, collega's laten sponsoren voor het werk van Matchis.

Wil je meer weten over wat het Fonds doet en hoe je Matchis financieel kunt ondersteunen?
Zie: www.fondsstamceldonatie.nl

Gelukkig zijn er steeds meer mensen die zich aanmelden als stamceldonor. De registratie van een donor brengt wel kosten met zich mee. Elke nieuw geregistreerde donor kost meer dan €40,-. Deze kosten worden gemaakt voor de werving, registratie en typering. De grootste kostenpost betreft het laboratorium-onderzoek om de typering van de stamcellen van de donor te bepalen.

Of je nu een klein of groot bedrag schenkt, je kunt er zeker van zijn dat iedere euro bijdraagt aan het redden van een leven.

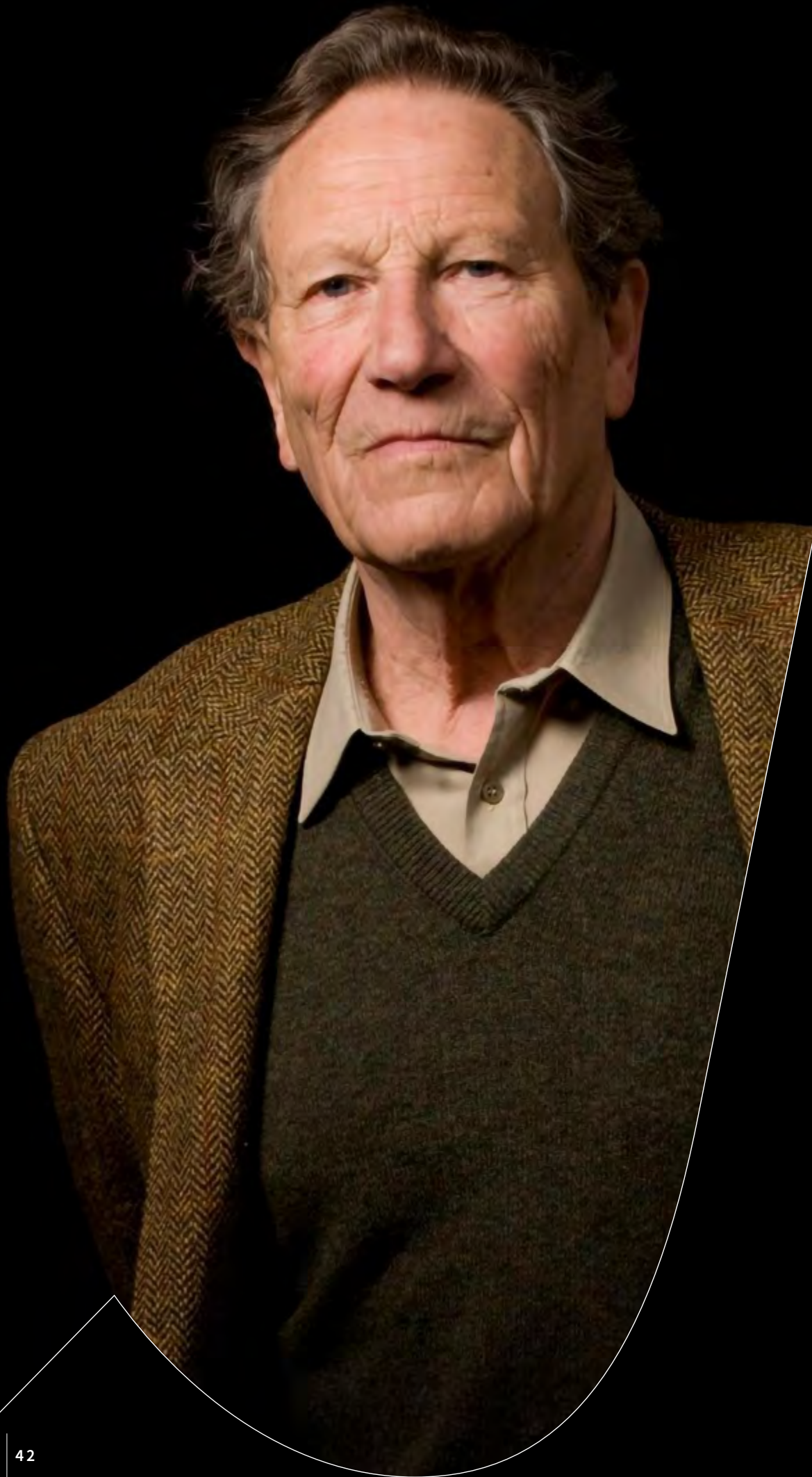
MEER INFO?

Ondersteunen kan op verschillende manieren. Lees er hier meer over.

HELP MEE

Geef eenmalig aan het Fonds Stamceldonatie.

Pionier van de stamceldonatie

HET BELANGRIJKE WERK VAN **PROFESSOR JON VAN ROOD**

Professor Jon van Rood stond aan de basis van de stamceldonatie en bleef tot zijn overlijden in 2017 actief voor Matchis. Hij maakte deel uit van de ontdekkers van het Human Leukocyte Antigen (HLA) in de jaren vijftig. In 1968 heeft Van Rood deze kennis kunnen toepassen bij de eerste beenmergtransplantatie in Europa en sindsdien zijn met deze behandeling vele duizenden levens gered.

Met zijn werk heeft hij Nederland op de kaart gezet door de oprichting van internationale samenwerkingsverbanden als Bone Marrow Donors Worldwide en Eurotransplant.

IN NEW YORK KWAM JON IN AANRAKING MET DE KLINISCHE WETENSCHAP. HET ZOU HEM NOOIT MEER LOSLATEN.

Jon van Rood werd op 7 april 1926 in Scheveningen geboren. In 1944 startte hij in Leiden met zijn opleiding geneeskunde. Toen hij in 1950 ruim een jaar in New York verbleef, kwam hij daar, dankzij professor Loeb, in aanraking met de klinische wetenschap. Het zou hem nooit meer loslaten. Terug in Nederland werd Jon van Rood, eind 1952, als internist geplaatst op de bloedbank van het Academisch Leids Universitair Ziekenhuis. Binnen een half jaar was hij hoofd van de afdeling.

EERSTE ARTIKEL

In 1958 publiceerde Van Rood, samen met collega's Van Leeuwen en Eernisse, zijn eerste wetenschappelijke artikel. De aanleiding was de casus van een Leidse vrouw die bij haar bevalling in verband met veel bloedverlies een bloedtransfusie kreeg. Ze had nog nooit eerder een bloedtransfusie ontvangen maar kreeg toch zeer ernstige afweerverschijnselen, zoals die voor kunnen komen bij mensen

JOHANNES JOSEPH VAN ROOD

7 APRIL 1926, SCHEVENINGEN

21 JULI 2017, LEEUWARDEN

die eerder een transfusie hebben gehad. De oorzaak lag in haar eerdere zwangerschappen waardoor een hoge concentratie antilichamen in haar bloedbaan terecht was gekomen. Deze ontdekking lag ten grondslag aan onze kennis van weefseltypering en weefselgroepen, waaruit de stamceltransplantatiebehandeling is voortgekomen.

PROEFSCHRIFT

Op 9 juli 1962 promoveerde Van Rood cum laude op "leukocyte grouping, a method and its application". In Leiden kreeg de bloedbank onder zijn bezielende leiding steeds meer internationale bekendheid. Met behulp van geld uit de VS werden internationale workshops georganiseerd over weefseltyperingen. Mede hierdoor kon de basis worden gelegd voor de ontdekking dat leukocyten-groepen tot één genetisch systeem behoren. Dit is later bekend geworden onder de benaming Human Leukocyte Antigen ofwel HLA, in spreektaal ook wel weefselgroepen genoemd.

TRANSPLANTATIES

Dankzij de ontdekkingen rondom het HLA werden transplantaties beter mogelijk en succesvoller. Als eerste kon Van Rood een onderzoek naar huidtransplantaties presen-

teren. Daarna volgde onderzoek rondom orgaantransplantaties. Er werden al nieren getransplanteerd maar Van Rood en zijn team konden aantonen dat hoe beter de weefseltypering van donor en patiënt op elkaar aansloten des te minder kans er was op afstoting. Op basis van de internationale samenwerking die rondom orgaandonatie ontstond nam Van Rood in 1967 het initiatief om Eurotransplant op te richten.

Een jaar later startte Van Rood met de eerste beenmergtransplantatie. Hierbij luistert de weefseltypering nog nauwer tussen donor en patiënt, de 'match' moet zo precies mogelijk zijn. Het vinden van een geschikte donor vergt een grote groep getypeerde potentiële donoren. Daarom richtte Van Rood in 1970 de Stichting Europdonor op. Wat begon als een idee voor een Europese organisatie werd al heel snel een prachtig voorbeeld van een succesvolle wereldwijde samenwerking: Bone Marrow Donors Worldwide (BMDW).

EMERITAAT

In 1991 ging Van Rood met emeritaat. Officieel dan. Het onderzoekswerk ging door. Centrale vraag waar hij zich op richtte was hoe het kan dat de cellen van moeder en kind elkaar tijdens de zwangerschap tolereren, hoewel de helft van hun typering vreemd is en hoe dat fenomeen tot verbetering van de resultaten na stamceltransplantatie zou kunnen leiden. Vele artikelen en lezingen volgden dan ook nog na zijn pensionering. Jon van Rood bleef werken tot aan zijn overlijden in 2017 op 91-jarige leeftijd.

JON VAN ROOD GETOOID MET VERSIERSELEN HOREND BIJ ZIJN VELE ERE-DOCTORATEN.

EEN COLLEGA LAAT ZIJN HUIDTRANSPLANTATEN BEKIJKEN DOOR VAN ROOD.

GELAUWERD

Jon van Rood heeft acht eredictoraten ontvangen. In 1977 won hij, samen met Jean Dausset, de Robert Koch-prijs. In 1978 volgde, met George Snell en Dausset, de Wolfprijs voor Geneeskunde. In 1985 kreeg hij de Gezondheidsprijs Atrois-Baillet Latour en in 1990 de Heinekenprijs voor de Geneeskunde. [=](#)

SAMEN MET HENK SCHIPPERS (LINKS) BIJ DE VIERING VAN 10 JAAR EUROTRANSPLANT.

BRON: Altijd alert op het ongewone, hommage aan prof. dr. Jon J. van Rood. Uitgave Universiteit Leiden.

JON VAN ROOD, BERNARD AMOS
& GEORGE EERNISSE, ORGANIZERS
LEIDEN HISTOCOMPATIBILITY WORKSHOP

FABEL OF FEIT? MISVERSTANDEN OVER STAMCELDONATIE

Fabel STAMCELLEN DONEREN GAAT VIA EEN PIJNLIJKE OPERATIE

Dit is een misverstand. Bij stamceldonatie wordt al snel gedacht aan een operatie, terwijl de stamcellen in de meeste gevallen (85%) uit het bloed worden gefilterd. Na een voorbereiding waarbij je gedurende vijf dagen een groeifactor toedient, kom je naar het ziekenhuis. Daar worden gedurende 3-6 uur de stamcellen uit het bloed gefilterd. In 15% van de gevallen wordt er een beenmergpunctie gedaan. In dit geval worden de stamcellen met een naald uit het bekkenbot gehaald terwijl je geheel onder narcose bent. Je voelt de afname dus niet.

Feit STAMCELLEN DONEREN KAN TOT EN MET JE 55E

Dit klopt. Je kunt tot en met 55 jaar gevraagd worden om stamcellen te doneren. Uit onderzoek is gebleken dat stamcellen van jonge donoren meer kans geven op genezing van de patiënt. De kans dat je wordt opgeroepen op latere leeftijd is daarom kleiner. Daarnaast geldt: hoe ouder de stamceldonor, hoe meer risico's een stamceldonatie met zich mee kan brengen. Om die risico's te vermijden is deze leeftijdsgrens ingesteld.

Fabel JE KUNT JE INSCHRIJVEN VOOR ÉÉN SPECIFIEKE PATIËNT

Het is niet mogelijk om je als stamceldonor aan te melden voor één specifieke persoon. Je meldt je aan voor alle patiënten die in de

zelfde situatie zitten. Wanneer je je inschrijft bij Stichting Matchis, word je als donor geregistreerd in het wereldwijde register van stamceldonoren. De kans op een match is heel klein, dus om voor zoveel mogelijk patiënten een geschikte donor te vinden, zijn er heel veel potentiële stamceldonoren nodig.

Fabel JE MOET BLOED LATEN PRIKKEN OM JE TE REGISTREREN

Het aanmelden als stamceldonor kan gewoon vanuit huis. Je hoeft voor de registratie geen bloed te laten prikken. Je meldt je aan via www.matchis.nl, waar je je gegevens invult en een aantal medische criteria doorloopt. Vervolgens krijg je een registratiesetje thuisgestuurd. De drie bijgeleverde wattenstaafjes haal je langs de binnenkant van je wang en stuur je retour. In het laboratorium wordt jouw weefseltypering (HLA-typering) bepaald. Met deze typering kom je (gepseudonimiseerd) in de wereldwijde databank van stamceldonoren te staan. Als jouw weefseltypering overeenkomt met die van een patiënt ergens ter wereld (deze kans is erg klein), word je opgeroepen. Pas op dát moment wordt er gevraagd om bloed te laten prikken (op een locatie bij jou in de buurt) en vinden er verdere medische onderzoeken plaats.

Fabel STAMCELLEN WORDEN UIT JE RUGGENMERG GEHAALD.

Regelmatig wordt de term 'beenmerg' verward met 'ruggenmerg'. Bij stamceldona-

tie via het beenmerg worden de stamcellen (onder narcose) uit het bekkenbot gehaald, ver weg van de ruggenwervels en het ruggenmerg. Het bekkenbot is een gunstige plek om te prikken, omdat het niet in de buurt ligt van zenuwen, organen of bloedvaten die je niet wil raken met een naald. Ook is het bekkenboot groot en bevat daardoor veel beenmerg. Als de donor op de buik ligt, kun je veilig in de bekkenkam prikken zonder het risico om iets engs te raken.

Feit HET DONEREN VAN STAMCELLEN IS ANONIEM

Stamceldonatie is wettelijk anoniem om zowel de donor als de patiënt te beschermen. Het komt soms voor dat een patiënt een tweede stamceltransplantatie nodig heeft. Anoniem doneren voorkomt dat de donor onder druk komt te staan om een tweede keer te doneren. Daarnaast beschermt anonimiteit de patiënt van mogelijk ongewenst contact vanuit de donor. Dit is wel mogelijk: anoniem briefcontact tussen de donor en de patiënt. Deze brieven dienen in het Engels geschreven te worden en mogen geen persoonlijke details bevatten.

Fabel STAMCELLEN DONEREN IS NIET GOED VOOR JE GEZONDHEID

Allereerst mag een donor niet doneren als er gezondheidsrisico's zijn. Om te bepalen of een donor gezond genoeg is om te doneren, wordt een uitgebreide medische keuring

gedaan door een donorarts van Matchis. Denk daarbij aan een hartfilmpje, longfoto, urinetest en lichamelijk onderzoek.

Als je daadwerkelijk gaat doneren, kun je de gedoneerde stamcellen goed missen. De hele dag door zijn jouw stamcellen bezig om zich te delen en nieuwe cellen te maken. Na een stamceldonatie heeft het lichaam binnen een korte periode de cellen dus zelf weer aangevuld.

De donatieprocedure kan wel gepaard gaan met wat bijwerkingen rondom de donatiedag. Bij een donatie via het bloed kunnen de prikken die je voorafgaand zet, leiden tot een grieperig gevoel en botpijn. Na donatie via het beenmerg kunnen bijwerkingen optreden van de narcose zoals keelpijn en vermoeidheid en de puncties kunnen zorgen voor een beurs gevoel in de onderrug.

Feit HET DONEREN VAN STAMCELLEN IS VRIJWILLIG

Het doneren van stamcellen is inderdaad vrijwillig. Je hebt op elk moment het recht om je terug te trekken. Gedurende het proces word je dan ook meerdere keren gevraagd of je nog steeds akkoord bent met de stamceldonatie. Wel is het goed om bij twijfel zo vroeg mogelijk in het proces jouw zorgen te uiten zodat er voldoende tijd is om eventueel een andere donor te zoeken voor een patiënt.

Ook kan je jouw voorkeur uitspreken over de donatiemethode (via bloed of via beenmergpunctie). Mocht deze keuze niet overeenkomen met de voorkeur van de behandelend arts van de patiënt, dan kan dat betekenen dat de arts voor een andere donor kiest. ➡

"Om voor zoveel mogelijk patiënten een geschikte donor te vinden, zijn er heel veel potentiële stamceldonoren nodig."

DONOR - PATIËNT

YVO'S OUDERS KREGEN VLAK NA ELKAAR DE DIAGNOSE LEUKEMIE

Wat als je binnen twee maanden hoort dat allebei je ouders leukemie hebben? En wat als jij de kans krijgt om je moeder te redden met een stamceldonatie? Het overkwam de 27-jarige Yvo. Eerst werd zijn vader Erik ernstig ziek en kort daarna bleek ook moeder Sandra leukemie te hebben.

Aan Matchis vertellen Yvo en Sandra hun indrukwekkende verhaal. Een verhaal over verdriet en rouw, maar ook over hoop en dankbaarheid. En een dringende oproep: "Word alsjeblieft stamceldonor."

Het is september 2019 wanneer het gezin de eerste dreun te verwerken krijgt. Yvo: “Ik mocht eerder weg van mijn werk en dacht: lekker, eerder weekend. Maar toen ik thuiskwam zag ik mijn broer ook aankomen, die mocht ‘toevallig’ ook eerder weg van zijn werk. Toen we binnenkwamen was het direct duidelijk dat er iets niet goed was.”

Vader Erik heeft die dag in het ziekenhuis te horen gekregen dat hij een zeldzame vorm van leukemie heeft. Het ziet er niet goed uit. “Op dat moment ga je in de overlevingsstand”, vertelt Sandra. “De klap verwerken en vol gas de behandelingen in.”

Op het moment dat Erik in het ziekenhuis ligt voor zijn eerste kuur, begint Sandra last te krijgen van haar rug. “Eerst dacht ik: dat zal wel door de spanning komen. Maar toen de pijn steeds erger werd, ben ik toch maar naar de dokter gegaan en is er een MRI-scan gemaakt. In het ziekenhuis zag ik allemaal bezorgde gezichten. ‘Mevrouw, bent u hier alleen?’, werd er gevraagd. Toen bleek dat ik zelf ook leukemie had.”

De diagnose van Sandra komt twee maanden na de diagnose van haar man Erik. Het gezin is in shock. Yvo: “Je bent eigenlijk nog bezig om de eerste klap te verwerken wanneer de tweede erbovenop komt. Je wordt helemaal door elkaar geschud, zo voelde het.”

Bij Erik is het al snel duidelijk dat hij een stamceltransplantatie nodig heeft. In januari 2020 ontvangt hij de stamcellen van zijn zus. Een half jaar later blijkt ook Sandra een stamceltransplantatie nodig te hebben. En haar donor komt uit een onverwachte hoek...

Yvo: “Ik had mij na de diagnose van mijn vader bij Stichting Matchis aangemeld als stamceldonor. Op het moment dat bleek dat mijn moeder een donor nodig had, hebben ze bij Matchis mijn weefseltypering opgevraagd en wat bleek: ik was een geschikte match!”

Voor Yvo is de donatie met name een mentaal intens traject geweest. “Normaal ben je als donor anoniem voor de patiënt en andersom”, legt hij uit. “Maar in mijn geval was de patiënt mijn eigen moeder.

Dat maakte dat ik een enorme verantwoordelijkheid voelde. Mijn behandelend arts in het ziekenhuis heeft toen heel duidelijk tegen me gezegd: ‘Stel jouw moeder komt te overlijden, dan is dat niet jouw schuld.’ Daar heb ik wel veel aan gehad.”

Sandra voelt vooral veel dankbaarheid richting haar zoon: “Ik was zo dankbaar dat hij dit voor mij wilde doen. Dankbaar dat er een donor voor mij was. Want zonder donor ga je dood, zo is het gewoon.”

Terwijl Sandra in het ziekenhuis ligt, gaat het goed met Erik. Hij kan veel voor zijn vrouw zorgen. “Alsof het zo had moeten zijn”, blikt Yvo terug. Maar de laatste twee weken van die periode valt het op dat Erik weer meer slaapt. Waar de twee zoons denken dat hij vooral moe was door zijn werk en het zorgen voor hun moeder, voelde Sandra dat het niet goed zat. En helaas blijkt ze gelijk te hebben: de kanker is terug.

Sandra: “Erik werd opgenomen in het ziekenhuis en we hebben toen zelfs nog even een kamer kunnen delen. Op dat moment wisten

“NORMAAL BEN JE ALS DONOR ANONIEM VOOR DE PATIËNT EN ANDERSOM, MAAR IN MIJN GEVAL WAS DE PATIËNT MIJN EIGEN MOEDER.

DAT MAAKTE DAT IK EEN ENORME VERANTWOORDELIJKHEID VOELDE.”

we dat Erik niet meer beter zou worden. De immunotherapie zorgde ervoor dat hij erg zwak werd een uiteindelijk heeft hij besloten om euthanasie te laten plegen.”

Yvo en Sandra zijn zichtbaar geraakt wanneer ze over de laatste weken van Erik's leven vertellen. “Het ging gewoon niet meer”, vertelt Sandra. Het verlies van haar man omschrijft

ze als een enorm gat. “Je moet over dat gat dat rouw heet nieuwe draden gaan weven om er overheen te kunnen bewegen. Dat gaat met vallen en opstaan.”

Gelukkig vinden Sandra en haar zoons veel steun bij elkaar. Yvo: “Het heeft echt wel een tijd geduurd, maar ik durf sinds kort pas weer te zeggen dat het goed met me gaat. Ik merk aan mezelf dat ik er graag iets goeds mee wil doen. Daarom zet ik me in om zoveel mogelijk aandacht te vragen voor het belang van stamceldonoren.”

Sandra drukt anderen op het hart: “Het is dat ik zelf geen stamceldonor meer kan worden, maar ik zou iedereen die het kan doen echt ook willen vragen: Doe het! Doe het gewoon! Het doneren van stamcellen is een relatief kleine moeite, maar het leven van een ander en van een gezin kan ermee worden gered!” Yvo vult aan: “Je geeft hoop aan mensen. En hoop is het belangrijkste in die onzekere tijd. Hoop doet leven.”

V.L.N.R.

1. ERIK EN SANDRA
2. YVO MET OUDERS EN BROER
3. ERIK EN SANDRA SAMEN IN HET ZIEKENHUIS
4. ERIK EN YVO
5. YVO EN SANDRA MET STAMCELLEN
6. HET GEZIN IN GOEDE TIJDEN

Zonder jou zou mijn broer geen toekomst hebben gehad. Ik hoop ooit hetzelfde te kunnen doen als jij en met mijn stamcellen iemands leven te kunnen redden.

Jouw stamcellen hebben een wonder teweeggebracht en hebben ervoor gezorgd dat ik weer een toekomst heb.

Tij moet wel een fantastisch en bijzonder persoon zijn!!

Mijn zus overleed op jonge leeftijd, waardoor ik haar jammer genoeg niet goed gekend heb.

Hopelijk heb ik jou door de stamcel donatie extra tijd met jouw broer(s) en/of zus(sen) gegeven.

Dit is de meest onzelfzuchtige daad ooit, waarmee je mij het belangrijkste dat we hebben

in het leven gezondheid - hebt gegeven.

We kennen elkaar niet, maar hopelijk heeft mijn cadeau je heel veel troost en kracht voor de toekomst gegeven.

Ik ben er trots op dat ik deel uit mocht maken van jouw reis naar beterschap.

Ik zal nooit terug kunnen geven wat jij me gegeven hebt, maar ik zal vechten voor mijn toekomst en met volle teugen van het leven genieten.

Ik zou je zo graag persoonlijk bedanken om je te laten weten hoe belangrijk je voor ons bent. Een dikke knuffel van de vader van de ontvanger.

Ik zal de dag nooit vergeten dat ik de stamcellen ontving; dit kleine zakje zat vol met hoop, blijdschap en vertrouwen!

Bedankt voor het redden van mijn leven, lieve donor!

Ik heb geen seconde getwijfeld en zei meteen 'ja!' toen ik gevraagd werd om stamcellen te doneren.

Iedereen maakt zijn of haar eigen keuzes. Ook de keuze om wel of geen stamcel donor te worden. Wat jouw reden ook was om je aan te melden: ik ben voor altijd dankbaar dat je dat hebt gedaan!

HET (ANONIEME) CONTACT TUSSEN DONOR EN PATIËNT

Wat zeg je tegen iemand die jouw leven heeft gered? Het is een vraag waar veel patiënten mee worstelen tijdens het schrijven van een bedankbrief aan hun donor. Want die enorme, overweldigende dankbaarheid die velen voelen, is nog niet zo makkelijk in woorden uit te drukken.

Maar wat voor contact is er mogelijk tussen een donor en een patiënt? Op die vraag is het antwoord vrij kort: In Nederland is alleen anoniem briefcontact tussen een donor en patiënt toegestaan.* Dit is in de wet vastgelegd. Dit betekent dat je als donor niet weet voor wie je doneert en dat je als patiënt niet weet van wie je stamcellen ontvangt.

ANONIEME BRIEVEN

Patiënt en donor mogen elkaar wel via Matchis brieven sturen. Anoniem: er mogen geen gegevens in staan die kunnen leiden naar de persoon, zelfs niet naar het land waar de persoon woont. Daarom zijn alle brieven in het Engels geschreven. Voordat de brief wordt doorgestuurd naar de donorbank of naar het ziekenhuis van de patiënt, wordt de tekst gecontroleerd op herleidbaarheid.

Volledig contact is dus niet mogelijk. Toch ervaren donoren en patiënten het schrijven of ontvangen van een brief als zeer waardevol. Ans Vet kan erover meepraten. Zij schreef een brief aan haar donor en kreeg een prachtige brief terug. Ook Robin ontving een bijzondere brief. Deze werd geschreven door de ouders van het jongetje voor wie hij zijn stamcellen doneerde.

Benieuwd naar de ervaringen van Ans en Robin? In onze podcast delen zij wat het voor hen betekende om een brief te sturen naar – of te ontvangen van – de persoon die hun leven heeft gered, of aan wie zij zelf hebben gedoneerd.

**Situatie op moment van schrijven (2025)*

Scan & luister de podcast

Bij Matchis zien we met regelmaat mooie en aangrijpende brieven en kaarten voorbijkomen van patiënten en donoren. Dit zijn de momenten waarop je je nog eens extra beseft waar we het met zijn allen voor doen. Op deze pagina een greep uit de persoonlijke brieven die donoren en patiënten aan elkaar geschreven hebben.

Dankzij deze donatie durf ik weer vooruit te kijken, te dromen over de toekomst en nieuwe plannen te maken.

Gezondheid is niet te koop, maar het geeft je wel heel veel rijkdom

Deze quotes hebben we vertaald naar het Nederlands en iets herschreven zodat ze niet meer herkenbaar zijn.

HET BIJZONDERE WERK VAN EEN STAMCELKOERIER

Heb jij je wel eens afgevraagd hoe de stamcellen na de donatie eigenlijk bij de patiënt komen? Stamceldonatie is een wereldwijd proces. Dus de patiënt kan zich zomaar aan de andere kant van de wereld bevinden. Het is van levensbelang dat de stamcellen van de donor zo snel mogelijk bij de patiënt worden toegediend. Een grote verantwoordelijkheid dus voor de persoon die de stamcellen vervoert: de stamcelkoerier.

Wick Benoy weet daar alles van. Hij heeft er al meer dan 100 stamceltransporten op zitten. Voor zijn werk als stamcelkoerier is hij al op veel plekken op de wereld geweest. Maar hoe word je eigenlijk stamcelkoerier? En wat komt daar allemaal bij kijken?

HOE BEN JE MET DIT WERK IN CONTACT GEKOMEN?

“Ik ben een tijdje geleden naar Keulen verhuisd en zocht iets om mij daar bezig te houden. Ik raakte bevriend met iemand die als stamcelkoerier werkte. Dat sprak mij eigenlijk direct aan. Toen heb ik me aangemeld.”

MAG JE ZELF BEPALEN NAAR WELKE LANDEN JE STAMCELLEN GAAT VERVOEREN?

“Ik krijg een lijst te zien met alle aankomende stamceltransporten waarvoor ze koeriers zoeken. Ik kan dan zelf aangeven voor welke transporten ik beschikbaar ben. Als ik vervolgens ergens word ingedeeld, krijg ik een belletje.

Meestal is dat zo'n twee à drie weken van tevoren, maar het gebeurt ook wel eens dat ik lastminute word gebeld. Een koerier kan natuurlijk ook plotseling uitvallen door ziekte. Vorig jaar werd ik bijvoorbeeld gebeld om in Barcelona stamcellen op te halen. Een paar uur later zat ik al in het vliegtuig.”

BEN JE AL OP VEEL PLEKKEN IN DE WERELD GEWEEST?

“Ja best wel. Veel landen binnen Europa, maar ook Amerika, Canada en Zuid-Afrika. Vaak zijn het plekken waar ik normaal niet snel zou komen.”

STEL, JE HEBT VOLGENDE WEEK EEN TRANSPORT GEPLAND STAAN NAAR BIJV. AMERIKA, KUN JE ONS MEENEMEN IN WAT DAARBIJ KOMT KIJKEN?

“Een dag van tevoren kom ik naar het bureau van OnTime (waar ik voor werk). Daar krijg ik een briefing. Ze geven me een map met alle documenten die ik nodig heb en mijn volledige reisplan. Alle identificatiecodes, het donor-ID en patiënt-ID, worden dan nog een keer goed

gecheckt. Na de briefing krijg ik de koelbox mee waar de stamcellen in getransporteerd gaan worden.

Op de dag zelf moet ik op de afgesproken tijd bij het collectiecentrum zijn. Dat is de plaats waar de stamcellen gedoneerd worden. Het eerste wat ik doe als ik mijn huis verlaat, is het versturen van een code. Ik heb een aantal verschillende codes. Die moet ik op verschillende tijdstippen sturen naar het bedrijf waarvoor ik werk. Op deze manier kunnen zij in de gaten houden of alles volgens plan verloopt en of ik ben waar ik moet zijn.

Als ik bij het collectiecentrum aankom, worden alle identificatienummers en papierwerk gecontroleerd. Dan krijg ik de stamcellen mee en vertrek ik naar de luchthaven of het station, afhankelijk van met welk transportmiddel ik reis. Eenmaal aangekomen bij het ziekenhuis van de patiënt controleert men al het papierwerk en de codes. Daarna kan ik de stamcellen overdragen.”

ZIJN ER SPECIFIEKE DINGEN WAAR JE EXTRA OP MOET LETTEN TIJDENS HET VERVOEREN VAN DE STAMCELLEN?

“Bij het reizen per vliegtuig is er een belangrijke stap die de aandacht vraagt: de security. De stamcellen mogen namelijk absoluut niet gescand worden door een X-ray scanner. Dat kan schade aan de cellen veroorzaken. Dus ik heb het nodige papierwerk mee om te tonen dat ik stamcellen bij me heb en geen wapens en explosieven, of zo.

Daarnaast is het enorm belangrijk dat je de koelbox geen seconde uit het oog verliest. Dat betekent ook dat ik bijvoorbeeld niet mag slapen onderweg. En als ik in het vliegtuig naar het toilet moet, dan neem ik de koelbox mee. Dat is niet ideaal want de wc's zijn niet al te groot, maar het is wel echt belangrijk.”

"Vorig jaar werd ik gebeld om in Barcelona stamcellen op te halen en een paar uur later zat ik al in het vliegtuig."

BEN JE WELEENS ZENUWACHTIG VOOR JE WERK?

“Ja toch wel. Ik besef echt dat ik op dat moment verantwoordelijk ben voor een mensenleven en dat is niet niks. Ik ben inmiddels vrij ervaren en in de praktijk gaat er gelukkig heel weinig mis, maar toch blijf ik wel nerveus. Dat vind ik ook goed want ik ken mijzelf. De momenten dat ik die zenuwen helemaal niet meer voel, word ik minder alert.

Soms gaat het wel wat ver, ik heb regelmatig nachtmerries voorafgaand aan een transport gehad. In zo'n nachtmerrie gaat er dan van alles mis. Ik denk dat ik over elk mogelijk probleem ooit al wel gedroomd heb. Gelukkig kan ik er nu goed mee omgaan.”

MAG JE NA HET AFLEVEREN VAN DE STAMCELLEN OOK NOG LANGER BLIJVEN, ALS VAKANTIE?

“In principe is die optie er wel. We mogen maximaal vijf dagen langer op een locatie blijven, uiteraard wel op eigen kosten. Ikzelf ga wel vaak wel gewoon de volgende dag terug. Ik vind het gewoon belangrijk om uit te dragen, dat dit geen vakantiebaantje is. Het is echt serieus werk met heel veel verantwoordelijkheid. Natuurlijk is het fijn om op mooie en bijzondere plekken op de wereld te komen, maar dat staat echt wel op de tweede plaats.”

WELK STAMCELTRANSPORT IS JOU ALTIJD BIJGEBLEVEN?

“Een transport naar Londen. Soms gebeurt het dat we samen met andere koeriers reizen omdat er meerdere producten van en naar hetzelfde centrum vervoerd moeten worden. Op dat specifieke transport was ik samen met een bevriende koerier onderweg. We kwamen in Londen aan op de eerste dag van de lockdown. Nadat we onze stamcellen hadden geleverd werd onze vlucht geannuleerd. Daar zaten we dan in een leeg London. We dwaalden door verlaten straten. Haast niemand te zien. Dat voelde heel apocalyptisch.”

Wist je dat?

Het verboden is om als koerier zelf met de auto te rijden?

Dat is omdat een koerier zelf op elk moment weg moet kunnen. Stel je bent de chauffeur van de auto en je raakt betrokken bij een ongeluk, dan kun je niet zomaar weggaan.

BEDANKT, JE BENT EEN HELD

Stamceldonoren in de spotlight

Robert-Jan Altink

De 26-jarige Robert-Jan doet graag iets goeds voor zijn medemens. Hij hoefde dan ook niet lang na te denken toen hij vorig jaar werd opgeroepen als stamceldonor. Iets waarvoor hij al sinds zijn 18e stond geregistreerd.

Op jonge leeftijd heeft Robert-Jan van dichtbij gezien hoe belangrijk je als stamceldonor voor iemand kunt zijn.

Julian Hoogenberg

"Een tijdje terug heb ik het "goede" nieuws ontvangen dat er een match is gevonden met iemand die ernstig ziek is. Door mijn stamceldonatie heeft deze persoon een tweede kans gekregen om van de verschrikkelijke ziekte af te komen.

Na het delen van mijn bericht op social media heb ik al zo'n 70 reacties gekregen van mensen die zich ook hebben aangemeld als stamceldonor, dat is geweldig! Hopelijk volgen er nog veel anderen!"

Leonie Dix

"In het ziekenhuis ging alles heel voorspoedig en iedereen was super lief voor me. Meerdere keren hebben ze gezegd hoe ontzettend dankbaar ze zijn. En dat er door mensen zoals ik doodzieke patiënten weer een kans op een gezond leven is.

Het gevoel van trots overheerst. Ik heb met mijn stamcellen iemand anders kunnen helpen. Over een tijdje zal duidelijk zijn of de donatie effectief is geweest en of de patiënt volledig zal herstellen."

Marieke van Tijn

"Wat bijzonder om mogelijk een mensenleven te redden! Op de dag van de donatie bleek dat mijn lichaam veel stamcellen had aangemaakt. Daardoor was de donatie voor de lunch al afgerond. Nu hopen dat de stamcellen geaccepteerd worden door het lichaam van de patiënt. Zelf was ik snel weer de oude. De kans dat ik een tweede keer word opgeroepen is nihil. Maar ik zou het zo weer doen."

Nico Vos

Hoe voelt het om een leven te redden? Nico kan het weten. Hij doneerde onlangs zijn stamcellen voor een onbekende patiënt ergens op de wereld. "Iemands leven kunnen redden, dat is zo waanzinnig mooi!"

Naomi Emming

"Mijn stamceldonatie stond al een tijdje omcirkeld in de agenda. En toen kwam de dag dat het toch echt ging gebeuren: ik mocht mijn stamcellen doneren voor een man van middelbare leeftijd.

Het telefoontje dat ik een potentiële match was, kwam heel onverwachts. De kans is al klein. Dat je dan toch opgeroepen wordt, al na 3 jaar, want zo kort stond ik nog maar ingeschreven. Ik vond dat echt heel bijzonder."

Noortje Maessen

Noortje doneerde niet één, niet twee, maar drie keer voor dezelfde patiënt! De eerste keer doneerde zij haar stamcellen, de tweede en derde keer werd zij gevraagd om haar witte bloedcellen te doneren.

EEN ONBEKENDE REDDE MIJN LEVEN

Interview met Michel Koster, over zijn strijd tegen 2x leukemie en de impact van stamceldonatie.

Michel Koster is directeur van Stichting Kanjer, een organisatie die zich inzet voor nazorg na kanker voor (ex) kankerpatiënten en hun directe naasten.

Wat veel mensen niet weten: Michel weet als geen ander hoe het is om te vechten voor je leven. En hoe het voelt als dat leven alleen nog gered kan worden door iemand die je niet kent. In dit interview vertelt hij over zijn diagnose, de behandeling, en hoe een stamceldonor hem een tweede kans gaf.

MICHEL, NEEM ONS EENS MEE TERUG NAAR HET BEGIN. HOE KWAM JE ERACHTER DAT JE ZIEK WAS?

Vanuit een drukke periode voelde ik me wat vermoeid, dacht dat het door stress kwam of een drukke periode. Maar het ging niet over. Uiteindelijk ben ik na een vakantie Curaçao waar ik heel ziek ben geworden met gratie van god naar huis gevlogen zonder complicaties en ben ik direct naar de huisarts gegaan. Een bloedtest volgde, en daarna ging het snel. Binnen een paar uur zat ik in het ziekenhuis met de diagnose: Michel, je hebt acute myeloïde leukemie. Die woorden hakken erin. Vanaf dat moment draait je hele leven om overleven.

WAT DACHT JE OP DAT MOMENT?

Je komt in een soort overlevingsmodus. Alles wat daarvoor belangrijk leek, valt weg. Je familie, je kind, je toekomst dat is waar het om draait. En tegelijkertijd beseft je: ik heb dit niet in de hand. De artsen zeiden direct: alleen een intense behandeling met een zware chemo en stamceltransplantatie kan je redden.

Dan weet je: ik heb iemand nodig. Iemand die zijn of haar stamcellen doneert — speciaal voor mij.

HOE GING DAT PROCES IN ZIJN WERK?

Na de eerste chemokuren en behandelingen heb ik de eerste keer mijn eigen stamcellen gekregen. Maar na een recidive binnen een jaar ging ik opnieuw een nog veel zwaarder traject in. Het donorregister werd geraadpleegd, wereldwijd. En gelukkig werd er een match gevonden.

Ik weet niet wie het is. Dat blijft anoniem. Maar ik weet wel: deze persoon heeft zijn leven even stilgezet om mijn leven te redden.

De transplantatie zelf was stiekem best heftig, fysiek en mentaal. Je krijgt hoge doses chemo, je immuunsysteem wordt volledig afgebroken.

En dan hoop je dat de donorcellen hun werk gaan doen.

EN DAT DEDEN ZE?

Ja. Het is bijna niet te bevatten, maar het sloeg aan. Mijn lichaam accepteerde voorzichtig de nieuwe cellen. Langzaam kwam het herstel op gang. Natuurlijk zijn er maanden van revalidatie en onzekerheid, maar vanaf dat moment wist ik: ik heb WEER een nieuwe kans gekregen. Dankzij iemand die ik nooit ontmoet heb. 14 Oktober 2022 was mijn stamcel geboorte en nieuwe stamcel verjaardag.

HOE KIJK JE NU, MET AFSTAND, TERUG OP DIE PERIODE?

Het heeft alles veranderd. Natuurlijk fysiek – ik word nooit meer de oude – maar ik leef maar vooral mentaal. Ik heb aan den lijve ondervonden hoe kwetsbaar we zijn. Hoe afhankelijk je soms bent van de goedheid van anderen. Dat heeft mij gevormd. Het heeft ook mijn werk bij Stichting Kanjer verdiept. Ik weet nu wat het is om patiënt te zijn. Om hoop te koesteren. En om dankbaarheid te voelen die je niet in woorden kunt vangen.

WAT DOET STICHTING KANJER PRECIES?

Stichting Kanjer zet zich in voor (ex) kankerpatiënten en naasten. We bieden informatie, educatie, en ondersteuning, organiseren activiteiten, geven mentale steun en zorgen dat niemand er alleen voor staat. Dat werk krijgt extra betekenis door mijn persoonlijke verhaal. Want ik weet: achter elke patiënt schuilt een heel gezin dat meeleeft, en mee hoopt.

HEEFT JOUW ERVARING INVLOED GEHAD OP DE RICHTING VAN DE STICHTING?

Zeker. Mijn ziekte heeft mij laten zien hoe belangrijk het is om het persoonlijke verhaal centraal te stellen. Niet alleen het medische traject, maar ook de mens achter de patiënt. Bij Stichting Kanjer proberen we altijd vanuit dat perspectief te werken: wat heeft deze ex-kankerpatiënt of deze ouder, deze broer of zus nú nodig? Daarnaast probeer ik via mijn eigen verhaal ook bewustzijn te creëren voor het belang van stamceldonatie. Vandaar ook de samenwerking met Stichting Matchis en hun belangrijke werk.

“De artsen zeiden direct: Alleen een intense behandeling met een zware chemo en stamceltransplantatie kan je redden...”

WAT WIL JE MENSEN DAAROVER MEEGEVEN?

Stamceldonatie is letterlijk levensreddend. Ik ben daar het levende bewijs van. Voor veel patiënten is een passende donor vinden een race tegen de klok. Hoe meer mensen zich registreren, hoe groter de kans dat iemand die levenslijn krijgt. Ik hoop dat mijn verhaal mensen aanzet om zich aan te melden. Het kost weinig, maar betekent alles.

HEB JE OOIT CONTACT GEHAD MET JE DONOR?

Nee. Dat mag wettelijk gezien ook niet. Maar eerlijk gezegd: ook zonder naam of

gezicht draag ik die persoon elke dag bij me. Niet letterlijk, maar wel in betekenis. Alles wat ik nu doe, doe ik dankzij die donor.

WAT IS HET BELANGRIJKSTE INZICHT DAT JE HEBT OVERGEHOUDEN AAN DEZE ERVARING?

Dat het leven geen garantie is. En dat we, als we kunnen, elkaar moeten helpen. Niet omdat het moet, maar omdat het kan. Ik heb hulp ontvangen die ik nooit had kunnen vragen.

Wil je Stichting Kanjer ondersteunen?

Neem gerust contact met ons op via michel@kanjer.nl. Samen kunnen we het verschil maken.

www.kanjer.nl

STAMCELDONATIE: EEN WERELDWIJD PROCES

**Om patiënten de beste kans op genezing te bieden,
is een grensoverschrijdende samenwerking noodzakelijk.
Etniciteit speelt namelijk een belangrijke rol bij het
matchen van donor en patiënt.**

ETNICITEIT EN MATCHING

Wanneer een patiënt in Nederland stamcellen nodig heeft, gaat Matchis zoeken in de wereldwijde databank van stamceldonoren naar een geschikte donor. Een patiënt kan maar van heel weinig andere personen stamcellen ontvangen. Het is heel belangrijk dat de weefseltypering (HLA) van de donor zo goed mogelijk past bij die van de patiënt.

De informatie voor het HLA is erfelijk. Elk mens krijgt een pakketje, daarvan komt de ene helft van de vader en de andere van de moeder. Bij het vinden van een match speelt etniciteit dan ook een belangrijke rol. Neem bijvoorbeeld een Nederlandse patiënt met een Turkse etniciteit. De kans op een match is groter als er behalve in de Nederlandse donorbank ook gezocht wordt in de Turkse.

WERELDWIJDE SAMENWERKING

Daarom werken stamceldonorbanken wereldwijd samen via een overkoepelende organisatie: World Marrow Donor Association (WMDA). Stamceldonorbanken van over de hele wereld zijn hierbij aangesloten, waaronder ook Stichting Matchis. Hierdoor kunnen we wereldwijd zoeken naar de best passende donor. Dit betekent dat je als Nederlandse donor stamcellen kunt afstaan voor patiënten over de hele wereld. En andersom, een Nederlandse patiënt kan stamcellen krijgen van iemand die twee oceanen verderop zit. Een stamcelkoerier

Stamcelfeiten

42

miljoen donoren
wereldwijd geregistreerd

57

landen aangesloten
bij de WMDA

82,5 %

van de Nederlandse donoren doneert
voor een patiënt in het buitenland*

91,7 %

van de Nederlandse patiënten
ontvangt stamcellen uit het buitenland

*Berekend over de periode 2020-2024

brengt de cellen zo snel mogelijk naar de patiënt.

Stamceldonoren in Nederland doneren het meest voor patiënten in de Verenigde Staten. In de afgelopen vijf jaar was een kleine 25% van de stamceldonaties via Matchis voor patiënten in de VS bestemd. Zo'n 17% van de donoren in Nederland doneert voor een patiënt in Nederland en ruim 10% doneert voor een patiënt in Frankrijk.*

Andersom komen veruit de meeste stamceldonaties voor Nederlandse patiënten uit Duitsland. In de afgelopen vijf jaar had maar liefst 58% van deze patiënten een Duitse stamceldonor. Een kleine 10% van de stamceldonaties kwam uit Polen en ruim 8% van de patiënten in Nederland kreeg stamcellen van een donor uit Nederland.*

Inmiddels biedt WMDA een wereldwijd platform om zoekprocessen te stroomlijnen en gelijke toegang tot behandeling te bevorderen. Bij de WMDA-aangesloten donorbanken staan in 2025 opgeteld 42 miljoen stamceldonoren geregistreerd.

DIVERSITEIT DONOREN

Voor patiënten met een niet-westerse afkomst is het vinden van een geschikte stamceldonor moeilijker dan voor donoren van bijvoorbeeld West-Europese afkomst. Dat is omdat er wereldwijd naar verhouding maar heel weinig mensen van niet-westerse afkomst als stamceldonor geregistreerd staan. In bepaalde delen van de wereld zijn stamceldonorbanken ondervertegenwoordigd.

Het is dan ook belangrijk om diversiteit binnen het wereldwijde donorregister, maar ook binnen donorregisters zelf te bevorderen. Veel etnische minderheden zijn ondervertegenwoordigd, waardoor patiënten met een migratieachtergrond vaak moeilijker een match vinden. Wereldwijde samenwerking maakt het mogelijk om gericht nieuwe donoren te werven in regio's waar bepaalde genetische profielen vaker voorkomen.

MATCHIS OP ARUBA

Ook in Nederland wonen veel mensen met een migratieachtergrond. Voor hen is het soms lastiger een geschikte donor te vinden. Dat is een van de redenen waarom Matchis een project gestart is om donoren te werven op Aruba. Het streven is om dit bij succes de komende jaren uit te breiden naar andere Caraïbische eilanden in het Koninkrijk.

*Berekend over de periode 2020-2024

COLUMN

Zoals elders in dit magazine te lezen, is Matchis opgericht op 1 januari 2016. We naderen daarmee met rasse schreden het 10-jarig jubileum. Zelf heb ik het bijna helemaal mee mogen maken. Mijn werk bij Matchis begon in mei 2016.

Matchis heeft sinds haar oprichting een enorme ontwikkeling doorgemaakt op allerlei gebied. Het meest indrukwekkend in al deze jaren is de sterke toename van het aantal Nederlandse donoren dat daadwerkelijk stamcellen doneert voor een patiënt. Waren dat er in 2015 nog zo'n 50, inmiddels is dit aantal gestegen naar rond de 300 op jaarbasis. Allemaal donoren die een match waren voor een patiënt ergens ter wereld en die begeleid worden naar hun donatie door onze medewerkers.

Een dergelijke groei kan niet anders dan gepaard gaan met een groei van het medewerkersbestand. Dat liep niet altijd synchroon waardoor er vaak een tandje bij gezet moest worden. Dankzij de enorme inzet en motivatie van de donoren, ons team en de zorgmedewerkers in het LUMC en Radboudumc, verlopen stamceldonaties tot op de dag van vandaag vrijwel altijd zonder problemen. De samenwerking met het LUMC en het Radboudumc is met het toegenomen aantal afnames de afgelopen jaren steeds belangrijker en hechter geworden.

Ik heb een enorme bewondering voor al die donoren die zonder enige tegenprestatie of eigenbelang hun stamcellen hebben afgestaan om daarmee levenskansen te schenken aan voor hen onbekende patiënten. Mede namens al die patiënten wil ik hen danken en eren voor hun unieke gift en ik beschouw het als een groot voorrecht dat ik er al die jaren deelgenoot van heb mogen zijn!

Aan de vooravond van ons jubileumjaar lijken alle seinen op groen te staan en toch zijn successen uit het verleden geen garantie voor de toekomst. De grote groei van het aantal gematchte donoren is een direct gevolg van de groei en verjonging van ons donorbestand.

De cijfers spreken voor zichzelf: het aantal bij Matchis geregistreerde donoren is toegenomen van 50.000 donoren in 2015 naar 426.000 in 2025. De groei van het donorbestand neemt echter gestaag af: meer donoren bereiken de leeftijd waarop ze worden uitgeschreven en het wordt steeds lastiger om hun plekken met jongere donoren op te vullen. Derhalve komt het aantal uitschrijvingen steeds dichterbij de buurt van het aantal registraties.

Het in standhouden en voortdurend verjongen van ons donorbestand wordt daarom onze grootste uitdaging in het komende decennium. Ook het op peil houden

van de beschikbaarheid van stamceldonoren en het waarborgen van voldoende capaciteit om stamcellen af te nemen zal veel aandacht vragen. Het zijn uitdagingen waarvoor de oplossing niet alleen bij Matchis ligt. Ook andere stakeholders, waaronder onze overheid kunnen hierbij het verschil maken.

De prestatie die de afgelopen 10 jaar is geleverd vormt echter een uitstekende basis voor het aangaan van deze uitdagingen

voor de komende jaren: op naar een jubileumjaar dat perspectief biedt voor het prachtige doel waarvoor wij staan: het geven van leven!

JAAP DIJKMAN

Directeur/Bestuurder
Stichting Matchis

OP NAAR 10 JAAR MATCHIS

7 MANIEREN waarop jij een bedrage kunt leveren

1. Meld je aan als stamceldonor

Ben je tussen de 18 en 35 jaar? Overweeg dan om stamceldonor te worden. Aanmelden gaat eenvoudig via het aanmeldformulier op www.matchis.nl. Daarna ontvang je thuis een registratieset met drie wattenstaafjes om wangslijm af te nemen. In het laboratorium wordt jouw weefseltypering bepaald en vanaf dat moment word je opgenomen in de databank van stamceldonoren.

2. Steun Matchis financieel

Dat kan met een eenmalige of periodieke donatie via gift.matchis.nl, maar ook door een sponsoractie te organiseren via ons platform sterkvoormatchis.nl. Denk aan een sportieve uitdaging waarvoor je je laat sponsoren, of sluit aan bij een bestaand evenement. Ook is er de mogelijkheid een digitale collectebus aan te maken als je iets te vieren hebt.

3. Word vrijwilliger bij Matchis

Afhankelijk van de tijd die je hebt, ervaring en wat je leuk vindt om te doen, kun je op verschillende manieren actief worden. Als vrijwilliger kun je activiteiten opzetten in je eigen omgeving, op je school of in je bedrijf. Wellicht kun je ook andere vrijwilligers werven om via een olievlekwerking steeds meer acties op te zetten. Werk genoeg, maar we komen daarvoor nog handen te kort.

5. Besteed aandacht aan stamceldonatie in de klas

De onderwerpen stamceldonatie en -transplantatie vormen interessante gespreks- en onderwijs thema's. Daarom heeft Matchis een aantal onderwijsthema's voor het onderwijs ontwikkeld. Beginnend bij een spreekbeurtpakket voor basisschool-leerlingen tot een lespakket voor Maatschappijleer en Burgerschap en een pakket voor biologielessen.

6. Deel jouw (ervarings)verhaal

Heb jij jouw stamcellen gedoneerd, een stamceltransplantatie gehad, krijg je een stamceltransplantatie of ben je op zoek naar een donor en wil jij je verhaal delen? Neem dan zeker contact met ons op. We kunnen bespreken op welke manier we het beste gezamenlijk op kunnen trekken om het onderwerp stamceldonatie zo breed mogelijk onder de aandacht te brengen en donoren te werven.

4. Spoor anderen aan om stamceldonor te worden

We kunnen nooit genoeg ambassadeurs hebben om stamceldonatie onder de aandacht te brengen! Help ons het donorbestand te vergroten door jouw omgeving te vertellen over het belang van stamceldonatie. Daarvoor hebben we diverse materialen beschikbaar om jou te ondersteunen. Vooral jongere donoren tussen de 18 en 35 jaar zijn hard nodig. Hoe jonger de donor, hoe groter de kans op genezing voor de patiënt.

7. Volg onze kanalen

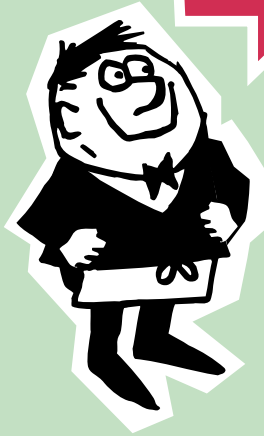
Volg ons op onze social media kanalen en meld je aan voor onze nieuwsbrief! Door het delen van onze posts, in te schrijven bij evenementen of activiteiten en door op de hoogte te blijven wat er bij Matchis speelt, help je ons om stamceldonatie onder de aandacht te blijven brengen.

Scan & kom in actie!

DEZE KOFFIE DOET MEER DAN WAKKER MAKEN

Lebkov & Sons zet belangeloos haar koffiebekers in voor Matchis

Een cappuccino die meer kan dan alleen je ochtend redden? Tijdens de Week van de Stamceldonor (20-26 september) krijgen bezoekers van Lebkov & Sons hun koffie mee in een opvallende sleeve met de boodschap: *"Deze koffie kan een leven redden. Meld je aan als stamceldonor"*

In totaal worden 15.000 Matchis-sleeves ingezet in de zes vestigingen van Lebkov, allemaal op toplocaties rond de grote stations in Amsterdam, Utrecht, Rotterdam en Leiden. Dat betekent 15.000 keer een directe, prikkelende confrontatie met de oproep om stamceldonor te worden – precies bij de jongvolwassenen en digital nomads die Matchis wil bereiken.

Uniek is dat Lebkov dit podium volledig belangeloos aanbiedt. Naast de sleeves draaien ook de indringende TV-spotjes van Matchis met ex-patiënten op de

instore tv-schermen. Zo ontstaat een guerrilla-campagne die zowel slim als sympathiek is: een perfect voorbeeld van hoe merkactivisme en maatschappelijk betrokken ondernemen elkaar versterken.

Een kop koffie wordt zo niet alleen een oppepper voor de dag, maar ook een oproep tot levensreddend engagement. Dankzij Lebkov krijgt Matchis een podium in het hart van de stad – letterlijk in de handen van duizenden mensen.

www.lebkov.nl

Moeten ze bij u zijn?
Dan moet u bij ons zijn.

STRATEGIE | MERKENBOUW | CAMPAGNES | ONLINE | DESIGN

hartvoordezaak.nl

HART
VOOR
DE
ZAAK

MATCHIS FONDS STAMCELDONATIE

Investeer ook in stamceldonatie

Voor veel mensen met bloedkanker is een stamceltransplantatie de enige kans op genezing. Steun Matchis Fonds Stamceldonatie en help mee om zoveel mogelijk stamcel-donoren te registreren.

Doneer

fondsstamceldonatie.nl